1889 HUSZONHARMADIK ÉVFOLYAM. 42. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, FEBRUÁR 11.

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postánv. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . . 5 frt
Egy félévre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába valamint amaz országokba, melyek a postaegyesülethez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6 SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN főügynökségünknél: John, F. Jones & Cie, 31 bis, Faub. Montmartre;
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J., Riemergasse 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
és valamennyi hirdetési iroda.

Budapest, február 10.

A Floquet-kabinetnek tegnap ujabb parliamenti győzelme volt. Floquet, kétségtelenül az opportunisták kívánságának engedve, elsőbbséget követelt a revizió-kérdés fölött a választási javaslatnak, s mivel fölvetette a kabinet-kérdést, a radikálisok is kénytelenek voltak az elsőbbségre szavazni, legfölebb valami negyven intranszigens kivételével. A választási javaslat tárgyalása tehát holnapra tüzetett ki, a revizió-kérdése pedig csütörtökre. Hogy az utóbbira 9 ellen 504 szavazat esett, ez azt mutatja, hogy ma már csaknem az egész képviselőház kivánja az alkotmány módositását, — csak az a kérdés, hogy ki milyet. A kik pedig csak szinből szavaztak reá, ezek titkon azzal kecsegtetik magokat, hogy a szenátus ugy is el fogja vetni a reviziót. Az ülés folyamáról még a következő bővebb részleteket közölhetjük:

Miután *Thomson* előterjesztette a kerületi választás visszaállitására vonatkozó javaslatot s hétfői tárgyalását inditványozta, Tony *Révillon* pedig előadta a revizióra vonatkozó jelentést, mely az alkotmány módositását szükségesnek mondja ki, *Symian* radikális képviselő szólal fel s a parlamenti helyzetet fejtegetve, azt mondja: Egy bizonyos erős párt akarja ugyan a kerületenkint való választást, de nem ám a reviziót: ezért követel elsőbbséget a választási javaslatnak. Ha aztán a képviselőház ezt elfogadta, az a bizonyos párt ellene szavaz majd a reviziónak s igy megbuktatja a kormányt.

Floquet miniszterelnök erre kijelenti, hogy mivel a jövő héten mind a két javaslat megszavazható, ő bizonyára nem lépett volna közbe az elsőbbségi kérdésben, ha azt a szemrehányást nem tették volna neki, hogy belefáradt a kormányzásba s magatartása csak parádé, hogy méltósággal vonulhasson vissza. Amde a kormány nem fogja cserben hagyni állását, s csupán egy gondja van: a köztársaság jóléte. A kormány azt kivánja, hogy hétfőn tárgyalja a ház a választási törvényt s csütörtökön a reviziót, s mind a két javaslatra nézve fel fogja vetni a kabinet-kérdést. Szembeszáll Floquet azzal az állitással is, mintha képviselőháznak a választási javaslat megszavazása után semmi dolga sem lenne többé. Hiszen még a költségvetést is el kell intézni, mely ép ez okból már ma előterjesztetett. A képviselőháznak — folytatá Floquet páthoszszal — a kiállitás megnyitásán is jelen kell lennie, hogy lássa, mint fogják észlelni az idegenek, hogy hazánk, melyet a köztársaság által tönkrejuttatottnak hirdetnek, ipara, művészete és nemzeti vagyonosodása tekintetében csodálatraméltó föllendülésben van. (Tartós tetszés balról: ellenmondás jobbról.) Igen, pénzügyeink, melyeket megsökkenteknek állitottak, bizonyitják azt, a mit mondok. Az idei *esztendő 38 millió fölösleggel záródik*, melyet a kereskedelem és az ipar emelkedésének köszönhetünk (ujabb tetszés), s ha ezt az idegenek előtt konstatáljuk, akkor nyilván felhagyunk majd azzal is, hogy kölcsönösen rágalmazzuk egymást. (Viharos tetszés.) Barátaimhoz fordulok most (a balolalhoz fordul) a kiknek soraiba vissza fogok térni, ha már nem leszek miniszter, — és azt mondom nekik, hogy ugy szavazzanak meg az elsőbbséget, a mint kérem tőlök, mert ha még olyan erős sem vagyok, hogy oly kérdésben, a hol elvről szó sincs, önszeretetök feláldozására birjam őket, akkor arra sem lennék elég erős, hogy az ország ügyeit tovább intézzem. (Hosszantartó tetszés balról.)

Az ezután következett szónokok nyilatkozatai azt mutatták, hogy a baloldal épen nem érti egyet a kérdésben. Clémenceau egyik hive, *Pichon* kijelenté, hogy ő a kormány mellett fog szavazni, mert a jelenlegi helyzetből eredő nehézségeket nem akarja még minisztérválsággal is tetézni. *Pelletan*, Clémenceau másik embere, megjegyzé, hogy ő lelkiismerete szerint fog szavazni, de szavazata nem kiván döntő lenni a kabinetkérdésben. *Douville-Maillefeu* azt mondja, hogy ő mind a két javaslatot ellenzi, de a kormány mellett szavaz, hogy meg ne bukjék. *Basly* kijelenté, hogy ő csakis a revizió mellett szavaz.

A szavazás eredménye már ismeretes.

A félhivatalos *Norddeutsche Allgemeine Zeitung*-nak a Sénart-esetről szóló czikke a táviratainkban már közlötteken kivül még a következőket tartalmazza: «Az elzászi német hatóságoknak lehetetlen segédkezet nyujtaniok ahhoz, hogy olyan tisztek, a kik Németország ellen olyan érzelmeket nyilvánitanak, mint Sénart ezredes, megengedjék a tartózkodást Németország ama részében, melynek lakosságát ők és Francziaország sajtója mindennapos háboru-fenyegetésekkel nyugtalanitják és izgatják. Ha Elzasznak Németország birtokába való visszaadása után az első évek alatt elnézéssel vártuk be a kölcsönös viszonyok megoldását: tizenkilencz év multán már csak hozzá lehet fogni, odahatni, hogy azok az apák és anyák, a kik továbbra is a franczia hadseregben tartják fiaikat készen a nekünk mindennap kilátásba helyezett háborura, költözzenek át végre magok is Francziaországba s ilykép biztositsák magoknak a gyermekeikkel való háborittatlan érintkezést.»

A brüsszeli orosz félhivatalos *Nord Ferencz József király manifesztumában garancziát lát Magyarországra nézve* a dualizmus és a jelenlegi politikai irány fentartását illetőleg. Reményli, hogy a *külpolitikát* illetőleg az eddigi magatartásban való megmaradás ugy ertendő, hogy Ausztria-Magyarországnak megengedi, hogy a *barátságos viszonyt összes szomszédjaival* fenntartsa. Ez — ugymond — elengedhetetlen föltétele a béke állandóságának, melyről a király azt igéri, hogy minden törekvését arra szenteli. — Az *Acsinof*-féle abbissziniai expedicziót illetőleg a félhivatalos lap azt állitja, hogy csakis vallási és magán-jellegü s hogy az a kis csapat fegyveres csupa önkéntesből alakult, kik a missziónáriusokat esetleges veszedelmek ellen meg akarják védelmezni.

Budapest, február 10.

A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnapi ülésében befejezte az öröklési jogokról szóló törvényjavaslatra vonatkozó jelentésének hitelesitését, a melyet Szivák Imre bizottsági előadó az ujonnan szövegezett törvényjavaslattal a legközelebbi kedden tartandó ülésben fog a képviselőház elé terjeszteni. A fontos törvényjavaslat tárgyalását az igazságügyi bizottság 77 ülésben fejezte be. Az igazságügyi kormány tevékenységét közelebbről, mint a kormánypárti N-t irja, a telekkönyvi betét szerkesztés fokozatos munkálatba vételének megállapitása vette igénybe. Az igazságügyminiszter elnöklete és az államtitkár részvétele mellett tartott tanácskozmányban megállapittatott, hogy a f. évi april hónapban a pécsi, ujvidéki, zombori, székesfehérvári, nagyváradi és egri kir. tvszékek, továbbá a mohácsi, hoodsági, a moóri és váczi járásbiróságok, mint tkvi hatóságok területein fog a telekkönyvi betétek szerkesztése munkálatba vétetni s az e végből szükséges előintézkedések már legközelebb megtétetnek. A betétek szerkesztéséről szóló 1886-ik évi XXIX. törvényczikknek némely intézkedései a gyakorlati alkalmazásban módositást és egyszerüsitést igénylőknek mutatkozván, az e részben szükségesnek mutatkozó törvényjavaslatot Teleszky István államtitkár legközelebb készitette el. Teleszky István államtitkár e munkálatok befejezése után, üdülés végett, már a legközelebbi napokban, néhány hétre, délvidékre utazik.

A véderő-törvényjavaslat ügyében Bécsben folytatott tárgyalásokról a *Neue Freie Pressenek* a következőket irják Budapestről:

«Tisza Kálmán visszatérése Bécsből rögtön megvilágitotta a helyzetet, mely az utóbbi napokban nagyon zavaros volt, s melyet a bécsi események még jobban elhomályositottak: találgatásokra voltak utalva azok is, a kik rendszerint kitünően szoktak a dolgok állásáról értesülni, s a gyásznapokat Bécsben töltötték. Most azonban már bizonyosan tudják, hogy *Tisza megnyerte a király beleegyezését a véderőjavaslat 14. szakaszának módositására.* Hozzátehetjük, hogy e felhatalmazás a kormányelnökhöz való megrendithetetlen bizalom kijezése mellett történt s a beleegyezés elnyerésére elég volt mutatni, hogy a javaslat mostani alakjában széles körökben élénk alkotmányjogi aggályokat keltett. Tetemesen könnyitett a dolgon az a körülmény is, hogy az osztrák kormány vezetői is ismételten és határozottan kijelentették, hogy a 14. szakaszt épen ugy értelmezik, mint Tisza a magyar képviselőházban értelmezte, s hogy sohase gondoltak arra, hogy a védtörvény megujitásánál nem képzelnek más eljárást, mint a minő eddig törvényben előirva volt. Hogy az osztrák kormánynak csakugyan az a véleménye, nemsokára kiderül az osztrák urakházában, a hol a véderőjavaslat tárgyalásánál az osztrák kormány nyilvánosan hasonló nyilatkozatot tesz. A 14. szakasz uj szövege eddigelé még nincsen megállapitva, s valószinüleg nem is szövegezik meg a szakaszt a király megérkezése előtt. Minthogy azonban az irányadó tényezők szilárdan el vannak határozva, hogy a felmerült alkotmányjogi aggályokat teljesen eloszlatják, ugy hogy még a gyanu árnyéka sem maradjon meg, legvalószinübbnek tartják, hogy *a mostani véderőtörvény 11. szakaszának utolsó kikezdését teszik az uj törvényjavaslat 14. szakasza helyébe.* Az uj szövegezés minden esetre minden kétséget kizáró módon fogja biztositani, hogy a védtörvény megujitására vonatkozó javaslatokat még a tiz év letelte előtt a törvényhozás elé terjesztik. S ezzel megszünnek a felmerült alkotmányjogi aggályok. Vajon a törvényjavaslat ilykép való megváltoztatását az osztrák urakházában és utóbb a Reichsrathban is megvitatják és elhatározzák-e, egy félhivatalos hirforrás hirével teljes ellentétben azt állitják irányadó körökben, hogy ez tisztán osztrák kérdés, melynek eldöntésére Magyarországnak nincsen ingerencziája. Mindenesetre nagyon valószinü, hogy az osztrák javaslatot is ujra szövegezik s hogy az osztrák parlament se tiltakozik jogkörének szélesbitése ellen. E pillanatig az sincsen elhatározva, minő alakban történjék a 14-ik szakasz módositása. Lehetséges, hogy a bizottság előadójára bizzák, vagy a kormánypárt valamelyik tagját bizzák meg vele. De az is hihető, hogy elfogadják a mérsékelt ellenzék által már beterjesztett módositást. Mindez azonban már csak a parlamenti etikette lényegtelen kérdése. Ellenben immár nem kérdés, hogy *a kormány ragaszkodni fog a 25. szakasz változatlan elfogadásához*, s e tekintetben fentartja a felvetett kabinetkérdést. A nyelvkérdésben már Tisza nyilatkozott, s kilátásba helyezte a preczizebb és messzebb menő szövegezést: ez a módositás olyan lesz, hogy legalább a kormánypárt aggályait eloszlassa. Az ellenzék idevágó kivánságainak kielégitéséről már eleve le kellett mondani, mert ezek ellenkeznek az 1868-iki törvényhozás által is elfogadott alapelvvel, mely szerint a nyelvkérdés a hadseregben a belső szervezés kérdése s igy a legfelsőbb hadur jogkörébe tartozik. Hogy azonban a magyar származásu önkénteseknek a tiszti vizsgánál messzemenő nyelvbeli engedményeket tegyenek, s megóvják őket a zaklatások ellen az ismert rezolucziában, a mely szövegezésében a katonai iskolai utasitásokra fog támaszkodni. A kormány e tekintetben ünnepélyesen ki fogja jelenteni, hogy ez engedmények a király intenczióinak megfelelnek, s hogy a legfelsőbb hadur csak olyan katonai instrukcziókat fog helybenhagyni, melyek az elveknek teljesen megfelelnek, s a melyekben a magyar nyelv, mint államnyelv, azt a helyet foglalja el, a mely mint ilyent megilleti. Ezek a bécsi tanácskozások eredményei. Legnagyobb ellenállást épen a 14. § keltett és pedig sok olyan képviselőnél, kik a kormányhoz igen közel állanak. Épen annyira bizonyos, a főrendiházban a megkezdett szervezés stádiumában levő ellenállás szintén e § ellen irányul. *Andrássy* Gyula gróf, ki a változtatási szándékot már bécsi időzése alkalmával ismerte, — irányadó helyen már ott kijelentette, hogy ez egyetlen kivétellel a véderő-törvény összes intézkedéseit korrekteknek és katonai szempontból helyeseknek tartja, miért a törvényt nemcsak nem ellenzi, de a főrendiházban sorompóba is lép érette. Alaposan feltehető hát, hogy a főrendiházi ellenzék e legkiválóbb államférfi közreműködésére nem számithat és ez által elvesztette legerősebb támaszát. Az is köztudomásu dolog, hogy a képviselőháznak kiváló tagjai, mint például *Széll* Kálmán, ki az általános szavazástól elmaradt, most már épen ugy, mint a szabadelvü pártnak a 14. § által elriasztott tagjai, megszavazza a véderő-törvényt. De mégis téves dolog lenne azt hinni, hogy valamennyi meglevő jel után arra kell elkészülni, hogy az ellenzék, mely megfosztatott a 14. § által nyujtott fegyvertől, egész erővel a 25. § ellen fog fellépni. És mégis a helyzet hasonlithatlanul a javaslat előnyére változott meg. A javaslatnak a főrendiházban való megbukása nem is képzelhető, noha a gyakran jellemzett Tisza-ellenes liga a legképzelhetetlenebb erőfeszitéseket teszi és az az eshetőség is ki van zárva, hogy a főrendiház a képviselőház ellenében az alkotmány védője lesz. Ezenfelül a szabadelvü párt tudja, hogy a bécsi katasztrófa előtt épenséggel nem a védtörvény miatt folyt a küzdelem, hanem Tisza és a szabadelvü párt regimejének kérdése miatt. Annyira erős volt az a meggyőződés, hogy a párt az utczai terrorizmus ellenére, vagy talán épen azért a 14. §-t is megszavazta volna. A parlamenti tárgyalások megszakitásának szörnyü oka egészen más hangulatot keltett; minden valószinüség határán kivül esik az, hogy kapituláczió történjék a csőcselék előtt. Az izgatás az országban elterjedt és erre nézve abban történt megegyezés, a mit már előadtunk.

Az utóbbi időben ismételten is volt szó arról, hogy *Tisza* megelégelte az ügyek vezetését és hogy belefáradt; hogy csak a véderőtörvényt akarja keresztülvinni és a pénzügyek rendezéséből akar még kivenni jórészt, azután pedig visszavonul. Nos, nem hamar teljesül az a kivánság, mely e hirt utnak eresztette. *Tisza* jól tudja ugyan, hogy erős küzdelmek várnak rá, de addig legkevésbé sem gondol a visszavonulásra, mig a korona iránta a bizalomnak olyan jeleit adja, mint adta a mult napokban és a mig 6 olyan többséggel rendelkezik, mint most.»

A *Wiener Tagblatt* egy budapesti távirata szerint még kormánykörökben is nyiltan kimondják azt a véleményt, hogy a 14. szakasz tekintetében tett engedmények még nem szüntették meg minden nehézséget. Tartanak tőle, hogy az *utczai tüntetések esetleg ismétlődni fognak.* A kormánypártban uralkodó viszonyoknak különösen az a következménye is lesz, hogy a költségvetési vitánál hevesen meg fogják támadni gróf *Széchenyi* és *Fabiny* minisztereket. E két miniszter a kormánypártban már régóta népszerütlen, s *Tisza alig lesz képes őket a kormányban megtartani.*

Az országgyülési *szabadelvü párt* folyó hó 12-én, kedden, d. u. 6 órakor értekezletet tart.

Az országgyülési függetlenségi és 48-as párt tegnapi értekezletéről szóló tudósitásban azok névsorából, a kiknek a párt a kezeli *győzelem* kivivásában való közremüködésükért köszönetet szavazott, tévedésből kimaradt *Szadovszky* József orsz. képviselő neve.

Mozgalom a védtörvény ellen.

A budai vizivárosi polgárok tiltakozása.

Ős Buda legbékésebb városrésze, *a viziváros*, mozdult meg először a fővárosban, hogy választógyülésén hangot adjon a nemzeti közérzületnek. A II. kerületi választók mai gyülése nem volt népes, a mint azt nem várta senki sem, mert tudvalevőleg a vizivárosban a választók zömét a miniszteri hivatalnokok képezik. Nagy sulyt ad mégis a mai gyülésnek az, hogy résztvett a gyülésen a vizivárosi *kormánypártnak* a független polgárság köréből való valamennyi korifeusa. Majdnem azt hihetnők, hogy mint a vidéken sok helyen, ugy a vizivárosban is, a kerület kormánypárti képviselője maga rendezte a véderő törvényjavaslat elleni tüntetést. E tüntetés komolyan, méltóságosan folyt le, daczára a rendőrség ellenkező törekvéseinek. A rendőrség, kétségtelenül nem a kerületi kapitány intenczióiból, hanem felsőbb utasitásra, elkövetett minden tőle telhetőt arra, hogy megakadályozza a választók tüntetésének békés lefolyását. A II. kerületi választók általában nincsenek szokva ahhoz, hogy gyüléseiken majdnem több rendőrt lássanak, mint polgárt s ma már jóval a gyülés kezdete előtt rendőrcsapatok szállták meg a népgyülés környékét s detektivek furakodtak be a társalgó polgárok közé. *Hallgatóképen* megjelent a gyülésre egynehány egyetemi polgár, a kiket jogosan érdekelt a tárgyalt kérdés, mert hiszen a véderőtörvény javaslatnál első sorban az ifjuságról van szó s mert az ifjusági mozgalomnak is van része abban, hogy a kormány most némileg hátrálni készül. E négy-öt egyetemi polgár megpillantására a detektiv fantázia már azt látta, hogy az ifjuság tömegesen vonul át a lánczhidon s a Margithidon s ezért szükségessé vált a nyulkaszárnyában «Bereitschaftba» tenni a katonaságot. A kerületi kapitány kifejtette a gyülés összehivói előtt annak nagy veszedelmét, hogy mi lehetne abból, ha ezen a gyülésen, a melyre csak másfélezer II. kerületi választó hivatalos, megjelenik vagy négyezer egyetemi hallgató. Ennek az eshetőségnek megakadályozására a kerületi kapitány kijelentette teljes készségét arra, hogy a megjelent öt egyetemi polgár ellenében akár az egész helyőrséget mozgositani kész. A gyülést összehivó polgárok, tekintettel arra, hogy a kapitány a kerület viszonyaival még teljesen ismeretlen, véget szakitottak annak a diskussziónak, a mely a hallgatóságkép megjelenteknek már egyenesen sértő jelleget kezdett felvenni. Megnyitották a gyülést s megtartották azt a kormánypárti kerületből várható eredménynyel. A proponált határozati javaslat ellen egy erősebb közbeszóló hang emelkedett, de aztán a határozathozatal egyhanguság kedveért, ez is elhallgatott. Budapest II. kerülete *egyhangulag* tiltakozott a 14. és 25. szakaszok ellen. A tiltakozás komolyságát a gyülés után sem sikerült megzavarni a rendőrségnek. Hiába állitottak fel *Darányi* képviselő csalogány utczai háza elé több szakasz rendőrt.

A gyülés lefolyása a következő volt:

Del Medico Ágoston melegen üdvözli az összegyülteket, kik a hazafias ügy érdekében megjelentek s felszólitja őket, hogy a gyülésre elnököt és jegyzőt válaszszanak.

A gyülés elnökül egyhangulag dr. *Szmik* Lajos ügyvédet, jegyzőül Ekkert Antal tanár választja meg.

Dr. **Szmik** Lajos, az elnöki helyet elfoglalva, a következő megnyitó beszédet mondta: Hálás köszönettel engedek azon felhivásnak, mely a végrehajtóbizottság javaslata folytán t. polgártársaim részéről az imént nyilvánult s bármennyire érzem, hogy egy ily nagyszámu és tekintélyü testület tanácskozásának vezetése nagyobb ügyességet és több gyakorlottságot igényel, mint a mennyivel én rendelkezem, mégis kötelességemnek tartom e helyet elfoglalni s teszem ezt azon reményben és meggyőződésben, hogy a tárgyalásra kitüzött kérdésben a második kerület választópolgárai között lényeges nézet-eltérés nem lehet. Mert hisz mindnyájunkat ugyanaz a hazafias érzület hevit s meggyőződésünket ugyanaz az aggodalom s az alkotmány védelmének eszméje vezérli. (Ugy van!) Midőn a független meggyőződés őszinte nyilvánitásának szüksége merül fel, — pedig hogy erre most szükség van, mindnyájan érezzük — azt hiszem, a polgárság emelheti fel szavát legilletékesebben, mely ugy értelmiségi és politikai érettsége, valamint függetlensége által a legtöbb garancziát nyujtja arra nézve, hogy véleményét az igaz meggyőződés, a hazaszeretet s az alkotmány és nemzetiségünkhöz való ragaszkodás vezérli. (Helyeslés.) De illetékesen nyilatkozhatik a polgárság a jelen kérdésben azért is, mert az állam ezen alkotó eleme szolgáltatja a legnagyobb kontingenst azon a honvédelemhez tartozó intézményhez, melyet még most az «egyéves önkéntes» elnevezés alatt ismerünk, ezen polgárság teszi a legnagyobb tőkebefektetést, hogy fiait felnevelve, a müveltség és a tudomány azon fokára emelje, melyet a törvény a tartalékos tiszti állás betöltéséhez megkiván. (Általános helyeslés.) A mai értekezlet tanuságot fog tenni a felől, hogy a második kerületi választópolgárok a közügyek iránt birnak érdeklődéssel, az alkotmányosság iránt birnak érzékkel, hogy féltékenyen őrzik azon jogokat, melyeket a visszaszerzett alkotmány nekik biztosit (Ugy van!) hogy azokat sértetlenül adják át az utókornak; nyugodtan bizzák ugyan üdvöket és boldogulásukat a honatyák bölcsességére, de nem szünnek meg gondolkozni, nem szünnek meg érezni és éber figyelemmel kisérik mindazt, a mit a törvényhozás az ország ügyeinek elintézése körül a közjó érdekében tesz vagy esetleg nem tesz (Általános helyeslés). Nem érheti e kerület polgárságát azon vád, hogy nem érdeklődik a közügyek iránt. Ime azért gyültünk ma össze, mert tudjuk és érezzük, hogy a véderőről szóló törvényjavaslat egyes intézkedései egyrészt alkotmányunk garancziáit, másrészt nemzetiségünket oly közelről érintik (Helyeslés); már pedig mindkettő oly drága kincsünk, hogy nem nézhetnék tétlenül, hogy azok akármelyikén a legkisebb csorba ejtessék. (Ugy van! Általános helyeslés.) Bizonyára távol áll e gyülekezet minden tagjától a gondolat, hogy ezen kérdésben a kerület igen tisztelt képviselőjének utasitást adjon, vagy meggyőződésére és szabad elhatározására kényszereszközök utján illetéktelen befolyást gyakorolni akarna. De ha a kerület képviselője beszámolván a választópolgároknak teljesitett müködéséről, azok előtt magatartását legalább a fontosabb kérdésekben indokolja azért, hogy a bizalmi kérdés felvettessék, nem lehet kétség az iránt, hogy a polgárság eleve is kifejezheti, mily magatartással lehet ezen bizalmat fokozni és megszilárditani (Ugy van! Helyeslés) s milyen magatartás fogná azt esetleg alapjaiban megingatni. (Általános helyeslés.) Ha a képviselő véleménye megegyez a választópolgárok meggyőződésével, akkor ő erőt merithet belőle és oly támaszt nyer benne, melyet alkotmányos államban a hatalom meg nem dönthet. (Zajos helyeslés.) Ha pedig nem osztja a polgárok véleményét, akkor még inkább kivánatos, hogy a polgárok eleve nyilatkozzanak, hogy befejezett tényekkel szemben rekriminácziók és utólagos szemrehányások folyjanak le a kerület és képviselője között (Helyeslés); szükséges, hogy a kerület képviselője eleve tájékozva legyen polgártársai véleményéről, hogy érezze a felelősség sulyát s megtehesse esetleg azt, a mit ily körülmények között a kötelességérzet parancsol. (Zajos helyeslés.) A véderőről szóló és a képviselőház által már általánosságban elfogadott törvényjavaslat oly aggodalmakat szült országszerte, melynek a közvélemény már kifejezést is adott, még pedig részben oly formában, melyet a polgárság nem helyeselhetett, s melyben részt sem vett. De épen azért, mert a mi kerületünk választó polgársága nemcsak hogy nem vett részt azon utczai demonstrácziókban, de azoknak helyességét és jogosultságát is kereken tagadja, szükségesnek látszik kimutatni azt, hogy ezen polgárság magát az utczai demonstrácziókkal azonositani nem akarja, hanem talál magának alkalmat és módot arra, hogy meggyőződését, minden demonstracziától távol és presziótól menten higgadt tanácskozás után komolyan és határozottan nyilvánitsa. (Általános helyeslés.) Bátran kijelenthetem tehát, hogy azért lettek a mai gyülésre csupán a választó polgárok meghiva és azért kivánjuk, hogy hivatlanok tanácskozásunkban részt ne vegyenek, hogy a választó polgárok véleménye meghamisithatlanul érvényesülhessen s jusson köztudomásra s jusson el oda is, hol a mi igen tisztelt képviselőnk az ország többi küldöttjeivel a haza legfőbb érdekei fölött tanácskozni és határozni hivatva van. (Helyes! Ugy van!) Meg vagyok győződve, hogy ezen kerület választói, midőn a szükség kényszeritő hatása alatt aggódó kebellel összegyültek, hogy a szőnyegen forgó kérdésben meggyőződésüket kifejezzék, ezt azon higgadt komolysággal és őszinte bátorsággal fogják tenni, mely a polgári elemnek mindenkor erénye és dísze volt. Ezzel a gyülést megnyitottam.

Eckert Antal előterjeszti a végrehajtó bizottság által készitett határozati javaslat első pontját.

A fővárosi II. kerület választó polgársága kimondja, hogy a véderőről szóló s az országgyülés képviselőháza által a részletes tárgyalás alapjául általánosságban már elfogadott törvényjavaslat egyes intézkedéseit, jelesül azokat, melyek a 14. és 25-ik pontokban foglaltatnak: az alkotmányosság szempontjából aggodalmasaknak, a nemzet önérzetével pedig össze nem férhetőknek találja. (Élénk helyeslés.)

Az elnök kérdi, hogy elfogadja-e a gyülés ezt a javaslatot? (Zajos: «Elfogadjuk!» felkiáltások) Ezt tehát határozatkép kimondja.

Eckert Antal olvassa a határozati javaslat második pontját:

«Elhatározza egyszersmind a jelenlevő polgárság, hogy ezen kijelentését a kerület országos képviselőjének is tudomására juttatva, megfontolásra figyelmébe ajánlja (Közbeszólás: Ez kevés!) s ennek foganatositásával a végrehajtó bizottságot bizza meg. (Helyeslés.)

Ifj. Bún József: Kevés az, hogy csak a képviselő kegyelmébe ajánljuk. Tessék azt bevenni, kivánjuk, hogy ellene dolgozzék. (Helyeslés.)

Kollár Lajos: Képviselőnk az ajánlott határozati javaslatból is levonhatja a konzekvencziát. Mi csak hazafias aggodalmainknak akarunk kifejezést adni, a bizalmatlanságnak most még nincs helye. Ne adjunk utasitást képviselőnknek, hanem fogadjuk el változatlanul az ajánlott határozati javaslatot. (Helyeslés.)

Az **elnök** kijelenti, hogy a határozati javaslat második pontja is egyhangulag elfogadtatott. Örömmel konstatálja, hogy e fontos kérdésben a kerület választó polgárai közt lényeges nézeteltérés nincsen. Köszönetét fejezve ki a megjelenteknek a hazafias ügyben való közreműködésükért, a gyülést bezárja.

A gyülés a legszebb rendben oszlott szét. Az ifjuság tüzérütegei, a miket a központból kirendelt három detektiv már közeledni látott, a gyülés zártáig nem érkeztek meg.

A győri népgyülés.

Győr, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az ifjuság reggel 10 órakor nemzeti zászlóval, zeneszóval vonult az Auer kávéházból nagy közönség kiséretében a Kazinczy-utczán keresztül a vigadóba, hol a tágas nagyterem szorongásig megtelt polgársággal, a szabadelvü párt számos tekintélyes tagjával. A népgyülést éljenzések közt *Kiss* Ferencz városi főjegyző nyitotta meg, kit közlelkesedéssel népgyülési elnökké választottak; jegyzővé *Inkey* Bélát választották meg. A karzaton nagy hölgyközönség volt jelen. *Kiss* Ferencz hivatkozva a véderő törvény alkotmányunk épségét veszélyeztető és nemzetünket mélyen sértő intézkedései ellen országszerte megindult mozgalomra, hazafiui és gyermekink iránti kötelességnek tartja a város polgárságának tiltakozását. E törvényszakaszok megvitatását napirendre tüzi ki, s felkéri a szónokokat, hogy a kérdést a haza és nemzet érdekeinek szempontjából párttekintetek mellőzésével tárgyalják. (Eljenzés.) Felhivja Szőts Árpád városi tanácsost a határozati javaslat előadására.

Szőts Árpád magyarázza a sérelmes szakaszokat. A 14. paragrafus szövegezése által alkotmányunk van megtámadva, mert a nemzet az által, hogy az ujonczjutalékot örökre megszavazta erre vonatkozó jogáról mindenkorra lemondott. E tekintetben nem megnyugtató az a kijelentés, a mely az uj javaslatot a régivel azonosnak állitja. A törvény az emberi gyarlóságok ellen alkotott védmü. Mi alkotmányunkat minden emberi gyarlóság ellen megvédve akarjuk tudni, ugyanazért nekünk nem szép szó, nekünk koronás királyunk által szentesitett törvény kell. (Zajos éljenzés.) A 25. szakasznak magyarázásában sérelmesnek tartja, hogy a magyar ifjuság azért büntettessék, mert a magyar nyelvhez ragaszkodik. Veszélyes ezen intézkedés a monarchiára nézve is, mert igaz, hogy Magyarország a monarchia támasza, de feledi a kormány, hogy csak addig lehet ez a Magyarország támasz, mig önálló és magyar. Ajánlja a határozati javaslatot, a mely igy hangzik:

1. Az országgyülés képviselőháza előtt tárgyalás alatt lévő véderő törvényjavaslat 14. és 25. §§-aiban foglaltakat hazánk alkotmánya, édes anyanyelvünk és nemzeti aspirácziόink elleni sulyos sérelemnek tekintjük.

2. Felkérjük ennélfogva Győr sz. kir. város országgyülési képviselőjét, miszerint odahatni sziveskedjék, hogy a részletes tárgyalás alkalmával a sérelmes 14. és 25. §§-ok törvénynyé ne váljanak.

3. Ezen határozat egyuttal a három országos párt elnökeinek és a három párt közlönyeinek megküldetik.

Tauber Károly ügyvéd reflektálva az általános nemzeti gyászra, mely az ország müködését, lüktető erejét pillanatra megszünteti s kötelességünkre, mely parancsolja, hogy jövőnkbe tekintsünk, magyarázza a javaslatot. A javaslat sérelmes intézkedése merénylet ezredéves alkotmányunk ellen, nemzeti nyelvünk detronizálása, statárium a magyar ifjuságra (Igaz! Ugy van! Éljen! Taps.) Örömmel konstatálja hogy midőn nemzetünket veszély fenyegeti, a pártok megszünnek s hazánk védelmére összeállunk. Nem kell csüggedni, a mig ezt az összetartást látjuk. Pillanatra letiporhatják jogainkat, de meg soha nem szüntethetik. (Éljenzés.) Mondják, hogy nemzeti aspiráczió nem fér meg a sereg aspirácziόival. Mi a nemzeti aspirácziónk? Az, hogy ezredéves alkotmányunkat tisztán, épségben tarthassuk meg, hogy hazánk édes nyelvét megtartsuk a trónuson, a piedestálon, a mely megilleti s hogy e nyelven minden rangot elérhessen a magyar ember, a mire tehetsége képesiti. Ez a mi aspirácziónk, hogy háromszinü lobogónk kül- és belföldön egyformán tiszteletben tartassék és hazánkban büszkén lobogjon királyi lakban vagy kaszárnyában. (Perczekig tartós éljenzés és taps.) Megkivánhatjuk, hogy alkotmányunkra eskettessék fel az a hadsereg, melyben gyermekeink, vérünk, pénzünk van. Ily aspirácziók vannak mellettük s a mely nemzet aspirácziói a mienkével azonosak, az csak pusztulásra méltó csőcselék lehet. Fejérváry miniszter (abczug felkiáltások) mondta, hogy nem kell neki hadsereg felmondásra. Az 1868-iki törvények biztositották a jogot, hogy felmondhatjuk az ármádiát, tehát saját honvédelmi miniszterünk készül ellene támadást intézni. Mondhatják, hogy szóló maga sem gondolja, hogy a kerület képviselőjéhez is küldendő határozatnak nyoma lesz. A hernyó, melyre az utczán rátaposunk nem lázad-e fel, daczára annak, hogy tehetetlen. Görnyedez a magyar nép is, mert a felsőbb hatóság nem akar segiteni, de görnyedezni joga van. Szavait azzal végzi: éljen a király, éljen a haza! (Zugó éljenzés, és perczekig tartó taps.)

Az elnök aztán a határozatot elfogadottnak kimondja és azzal a kivánsággal zárja be a népgyülést, hogy az hazánk javára és nemzeti aspirácziónk dicsőségére szolgáljon. A közönség éljen a király! éljen Kossuth! éljen a haza! abczug Fejérváry! kiáltásokkal és a Kossuth-nóta éneklésével oszlott szét.

A határozatot a következő levél kiséretében küldték meg *Baross* Gábor képviselőnek:

Mélyen tisztelt képviselő ur! Győr sz. kir. város polgársága pártkülönbség nélküli népgyülésen a véderőtörvényjavaslat 14. és 25. §§-ai ellenében elfogadott határozatát ·/. alatt csatolva van szerencsém tisztelettel megküldeni. Városunk polgársága teljes bizalommal fordul a nagyérdemü képviselő urhoz s azon hazafias reményének ad kifejezést, miszerint tisztelt képviselő ur, mint azelőtt, ugy jelenleg is sikra fog szállni a magyar alkotmány és drága magyar nemzetünk megvédése érdekében s a tárgyalás alatt levő véderőtörvényjavaslat 14. és 25. sérelmes szakaszaival szemben meg fogja és meg tudja tenni hazafias kötelességét ott, a hol az legilletékesebben teljesithető, az országgyülés képviselőházában.

Népgyülés Szegeden.

Szeged, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Rég folyt le Szeged falai közt oly impozáns, hazafias tüntetés, mint ma délelőtt, midőn a polgárság ezrei népgyülésen tömörülve egyszivvel-lélekkel tiltakoztak a véderő-javaslat 14. és 25 §-ai ellen. A főispánt és az apró hatalmasságokat, a kik elég szolgalelküek voltak megtagadni a polgárság kérelmét, hogy a népgyülés a szabadban tartassék meg, nem kevéssé lepte meg a nép hazafias és tömeges akcziója lépése. Daczára, hogy a népgyülés a Tisza szálló termébe volt szoritva, mindazonáltal mintegy 4000 főből álló lelkes tömeg, melynek a nagy zöme választó polgárokból állott, hallgatta a népgyülés szónokait. A körülfekvő utczákban is nagy falanxokban tömörült a nép melynek tiltakozó szózata elhangzott a város minden részébe. Nemcsak a függetlenségi párt hazafias tüntetése volt ez, a két szegedi kormánypárti követ választóinak soraiból is számosan csatlakoztak a mozgalomhoz, mely az egész lakosságot felrázta. A népgyülés 9 órakor kezdődött. Az óriási terem zsufolva volt már ekkor.

Polczner Jenő ügyvéd, a függetlenségi párt nagytekintélyü vezére nyitotta meg lelkes szavakkal a népgyülést s fölhivására *Fischer* Mihály mérnök felolvasta a polgárság elé terjesztendő határozati javaslatot. Viharos lelkesedéssel fogadta ezt a polgárság. Ezután felvonultak a szónokok. Nagy hatással s a polgárság frenetikus tetszészaja mellett beszéltek a véderő-javaslat inkriminált szakaszai ellen: dr. *Babó* Emil ügyvéd, *Vőneki* Pál, az alsóvárosi népkör elnöke, *Kubinyi* Zsigmond, a «Szegedi Napló» szerkesztője, *Pósa* Lajos költő és végül ujfent *Polczner* Jenő, kinek lelkes záró inditványára a polgárság impozáns egyhangusággal elfogadta a következő határozati javaslatot:

Szeged polgársága hazafiui felháborodással veszi tudomásul, hogy az országgyülés képviselőházában tárgyaláson lévő véderőről szóló törvényjavaslat a nemzet legsarkalatosabb jogait csorbitja és ez ellen óvást téve, a következőket határozza:

1. Visszautasitja a véderőről szóló törvényjavaslatot, mert annak elfogadásával áldozatul esik nemcsak a nemzeti *hadsereg*, de még *annak eszméje is*, melyhez minden hazafinak szive egész lelkesedésével kell ragaszkodni.

2. Kárhoztatja a véderőről szóló törvényjavaslat 14. szakaszában foglalt *nemzetellenes* törekvéseket, melyek alkotmányos alapjogainkat támadják meg.

3. Kárhoztatja a véderőről szóló trvjavaslat 25. szakaszában foglalt intézkedéseket, melyek *állami nyelvünket veszélyeztetik* s a nemzet ifjuságát a közös hadsereg kényére-kedvére kiszolgáltatja.

4. Elvárja Szeged város mindkét kerületének képviselőitől, hogy ezen határozatok szellemében fogják képviselői szavazatukat érvényesiteni.

*

Losoncz, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ma népgyülést tartottak, melyen mintegy hatszázan jelentek meg. Losoncz és vidékének választó polgárai *pártkülömbség nélkül* a véderő törvényjavaslat 14. és 15. paragrafusait az alkot-

mánya és a nemzeti érdekekre nézve sérelmeseknek, veszélyeseknek nyilvánitván, azok törvénynyé emelése ellen egyhangulag tiltakozásukat fejezték ki. A kaszinó nagy terem zsufolva volt. Losoncz város és környéke minden pártbeli polgárságával. Elnökké *Laszly* István és *Busbak* Adám, jegyzővé *Draskóczy* Zsigmond választattak meg, azonkivül kiküldetett egy végrehajtó bizottság is. Az elnök megnyitó szavai után *Busbak* Adám jelentest tett a 7-én megtartott értekezletről, ezután *Zelenka* Gyula hatásos beszédben ecsetelte a hirhedt §-ok alkotmányellenességét, mire a népgyülés Losoncz város közönsége nevében egyhangulag kimondta, hogy az alkotmánysértés ellen tiltakozik s ennek el nem fogadását egy az országgyülés elé terjesztendő feliratban fogja kérelmezni. Elnök bezáró szavai után a gyülés nagy lelkesedés mellett szétoszlott.

Aradon ma délután ujabb értekezlet volt, melyen elhatározták, hogy e hó 17-dikére az uj városház előtt lévő térre népgyülést hivnak össze, melynek programmja a következő: *Müller* Károly megnyitó beszéde. A polgárság részéről, *Mülek* Lajos indokolva beadja a határozati javaslatot. Utána *Zbóray* Jenö az ifjuság nevében, végül *Barabás* Béla tart beszédet a népgyülésen megjelentekhez. Elnök kimondja a határozatot.

UJDONSÁGOK.

— febr. 10.

— *Személyi hirek.* *Estei Ferencz Ferdinánd* föherczeg tegnap délután Bécsből Prágába utazott. — *Károly István* föherczeg tegnap este Bécsből visszautazott Pólába. — *Albrecht* föherczeg hir szerint e hó közepén déli égalj alá utazik. — *A nassaui herczeg* e hó 7-ikén Frankfurtból Bécsbe érkezett. — *Ferencz* meráni gróf tegnap délben Bécsből Gráczba utazott.

— **Az udvar Budapesten.** A királyi család a mély gyász e napjaiban Magyarországon keres vigasztalást s holnaptól kezdve nehány hétig felváltva Budapesten és Gödöllőn fog tartózkodni. A király, a királyné és Mária Valéria királykisasszony külön udvari vonaton holnap reggeli 9 órakor indulnak Bécsből s Marcheggen és Pozsonyon át jöve, holnap délután 2 óra 40 perczkor érkeznek Budapestre, az osztrák-magyar államvasut pályaházába. A megérkezéskor a hatóságok fejei üdvözlik a királyt. Az egyetemi ifjuság, hogy részvétét kimutassa, testületileg vonul ki s a pályaház udvarán, valamint a budai várhoz vezető utakon áll fel hosszu sorban. Hozzájuk csatlakozni fog a főváros polgársága is. Az udvartartás személyzete Kleibel kormánytanácsos és Loebenstein föudvarmesteri hivatalnok vezetése alatt tegnap érkezett ide. Tegnap jött meg külön udvari teher vonaton az udvartartási felszerelés, közte hat kocsi és 48 ló.

— **Ferencz Ferdinánd föherczeg**, a leendő trónörökös egy budapesti német lap hire szerint egyelőre csak rövid ideig marad Bécsben. A föherczegnek, a ki meglehetősen beszél magyarul, a családi tanács határozata szerint rövid időre egy kisebb magyar helyőrséghez kellett volna áthelyeztetnie, de később elállottak ettől a tervtől. Legvalószinübb az, hogy a föherczeget Bécsből Budapestre fogják áthelyezni s gróf Pejacsevics hadtestparancsnokhoz osztják be szolgálattételre.

— **A békés-gyulai öngyilkos honvéd huszárföhadnagy.** Megirtuk már, hogy B.-Gyulán *Miletics* Ferencz honvéd huszár föhadnagy agyonlötte magát. Minthogy az öngyilkosság okát nem tudták, sok mendemonda kerülgetett róla. Beszéltek reménytelen szerelemről, mellőztetésről s más egyébről, csak arról nem, a mi tulajdonképen a gyilkos fegyvert a szerencsétlen ember kezébe adta. Mint egy szegedi lap irja, Miletics a szégyen elől menekült a halálba. Bizonyos eltünt hivatalos pénzek miatt be volt rendelve a szegedi honvéd hadbiróság elé s miután a szerencsétlen ember a kezén eltünt összeget, mely alig 200 frt, előteremteni nem tudta, azon a napon, midőn jelentkezni kellett volna, agyonlötte magát.

— **A megsavart gyász.** *Szilágy-Somlyón*, mint nekünk irják, általános megbotránkozást keltett *Trusza* Lajos esperes-plébános eljárása, ki Rudolf trónörökösért sem előzetesen, sem a temetés napján nem huzatta meg egyháza harangjait. — *Zentán* Boromisza János polgármester felhivta *Appel* Ede plébánost, hogy a temetés napján szentmisét mondjon. A plébános ezt megtagadta, mire a polgármester a biboros érsekhez fordult táviratilag, melyben utasittatni kérte a plébánost a gyász istentisztelet megtartására. Február 9-é meg is tartották a gyásztiszteletet, melyen megjelent a tisztviselői kar, minden egyesület testületileg s a templom zsufolásig megtelt gyászoló közönséggel.

— **Tifuszfészek Temesváron.** Megirtuk már röviden, hogy Temesváron a Józsefváros egyik házában hirtelen több tifuszbetegedés történt. Most arról értesülünk, hogy ez a ház az ugynevezett «Arany ponty» épület. A tifuszbetegek száma az első eset megállapitása után 24 óra mulva, nyolczra emelkedett. A hatóság meginditotta a vizsgálatot annak kideritésére, hogy mi okozza a járványt. Kitünt, hogy az udvarban egy régi kut van, a melyet már évek óta nem tisztitottak s a mely a kanális közvetlen közelében épült. Ennek a vizét itták a lakók s kétségtelen, hogy a ragály innen keletkezett. A hatóság szigoru intézkedéseket tett a baj megszüntetésére.

— **Rudolf trónörökös és a székely szekeres.** Rudolf trónörökösről, a kinél jobban senki sem tudta megnyerni a nép szivét, érdekes dolgot közöl Téglás G. a «H.—dz»-ban. A trónörökös görgényi vadászatai alatt mindig talált módot arra, hogy az egyszerü parasztemberekkel megkedveltesse magát. Különösen nagy jóindulattal volt egy görgényi székely szekeres iránt, a kit a Pausinger förendező által kirendelt emberek közül maga választott ki fuvarosául. A jóképü székely két tüzes hegyi lovat fogott rozoga szekerébe s vágtatva vitte a trónörököst hegyen-völgyön át. A trónörökös sokszor nevetett a rendezőség ijedezésén s a szegény székelyt nem egyszer mentette meg a büntetésektől. Egyszer gr. Teleki Samu hires tarkáival keltek versenyre. A trónörökös által bátoritott székely hirtelen neki eresztette apró lovait s ugy ott hagyta a társaságot, mint a forgószél. A vendégek hüledezve nézték a tovarobogó fogat után s szentül meg voltak győződve, hogy a reggeli pálinka göze vette el annyira a székely eszét, hogy jeladás nélkül indul és sort mert bontani. Nosza volt riadalom, lótás-futás s a nagyobb zene-bona csak a trónörökösre való tekintetből maradt el. Pausinger lóháton vágtatott a fogat után s halálsápadtan kért bocsánatot a trónörököstől, alázatosan tudakolva, hogy a szerencsétlen ember vakmerősége miatt nem érte baj a trónörököst. Közben félre nem érthető mozdulatokkal annak is jelét adta, hogy a vakmerő fuvaros érdeme szerint való sulyos büntetését a vadászat végén nem kerüli el. A trónörökös jóizün nevetve nyugtatta meg Pausingert, hogy minden az ő parancsára történt, s csak azt akarta bebizonyitani, hogy nem a gr. Teleki Samu istállója neveli a leghiresebb erdélyi lovakat. Egyuttal a Pausinger pattogásai miatt megszeppent fuvarosnak külön jutalmat rendelt s a vadásztársaságot bevárva, ugy megdicsérte, hogy a szegény ember nem tudta hova lenni boldogságában.

— **Vihar és hó.** Az aránylag enyhe tél, mely eddig olyan kegyelmesen megkimélte a szegénysorsu néposztályt, most ugy látszik, a végét járva, megbánta eddigi irgalmas voltát s mutogatni kezdi a foga fehérét. Három nap óta ismét fehér Budapest; naponta esik a hó s az erős északi szél fagyot hoz esténkint. Az ország legtöbb vidékén most adja ki a tél utolsó mérgét: sokfelé hull a hó és beboritja a hegyet meg a rónát. Nincs ez másképen a külföldön sem. Tegnap óta, mint *Londonból* táviratozzák, az angol partokon kemény hideg mellett ismét óriási vihar tombol s helyenkint bőségesen esik a hó. Tengeren és szárazföldön megint több katasztrófa történt. A skot partok közelében két hajó elsülyedt s a rajta lévő utasok a vizbe fultak. *Pembrok* közelében a vihar felforditott egy hajót s az utasok közül kilenczen a tengerbe vesztek. *Boltonban* egy gyárépület tetőzetét lerontotta a vihar s a romok két kisebb házat maguk alá temettek. Két asszony és négy gyermek ott lelte halálát. *Berlinben* és környékén tegnap nagy havazás volt, mely több helyen megakasztotta a vasuti forgalmat, ugy, hogy a vonatok csak nagy késedelemmel érkeztek be a pályaudvarokba. Különösen a lipcsei és hallei vonalon okozott sok galibát az erős hóesés. *Brüsszelből* táviratozzák, hogy a havazások következtében a La Manche csatornában a forgalom teljesen szünetel. A vihar több helyen a kabel-vezetékeket is megrongálta. Az anversi tengerészeti hatóság ma is katasztrófáról kapott hirt. *Kasseli* hirek szerint Közép-Németországban óriási havazások voltak. A kassel-berlini, kassel-lipcsei, kassel-hamburgi és kassel-frankfurti vonalokat teljesen befujta a hó. Észak-Németország több vonalán a vonatok benrekedtek a hóban. Kasselben még a közuti vaspálya forgalma is fennakadt a nagy havazás következtében.

— **Elzüllött gyermekek megmentése.** A fővárosi csavargó gyermekek megmentésére irányuló humánus mozgalom vezetői ma a lipótvárosi kaszinóban értekezletet tartottak. Az értekezleten, a melyen a főváros előkelő polgársága köréből mintegy 60-an vettek részt, dr. Kresz Géza elnökölt, a ki a jegyzőkönyv vezetésére dr. Halász Frigyest szólitotta föl.

Dr. *Kenedi* Géza lapszerkesztő, mint előadó ismertette a fontos emberbaráti intézmény szükségét, különösen tekintettel a népesedési és egészségi, valamint erkölcsi állapotokra. Minthogy a közhatóságok nem tanusitják a kellő fogékonyságot a kérdés megoldása iránt, a társadalomnak kell az ügyet kezébe vennie. Az előadó a kiviteli módozat tekintetében nem tartja ajánlatosnak a peticzionálást, hanem inkább a társadalmi egyesülést javasolja, a mely aztán gondoskodnék eszközökről. Lehetne például az utczán csavargó szerencsétlen gyermekeket esetleg magánházaknál elhelyezni, vagy intézetet és műhelyeket állitani részükre, a hol szivarszopókák, skatulyák és más ilyesfélék készitésével pénzt is kereshetnének. Mindezekhez pedig a hatóságok jóindulatu beavatkozását is ki kellene kérni. Tenczer Pál szintén égető szükségnek mondja a kérdés megoldását, de ellentétben az előtte szólóval nem ajánlja külön egyesület alakitását, mert Budapesten az összes jótékony egyesületek amugy is az emberbarátoknak ugyanazt a lelkes kis csoportját foglalják magukba, és terhelik ujabb meg ujabb áldozatokkal. Inditványozza tehát, hogy a czélba vett egyesülés inkább valamely már fönnálló fővárosi jótékony egyesülethez való csatlakozás alakjában létesittessék. Török János főkapitány inditványozza, hogy a főváros egész közönségét és a hatóságot hivják meg egy nagygyülésre, a melyen majd az orvoslás módjait is megbeszéljék. Egy kaszinó nem elégséges e nagy mozgalom kifejtetésére, legfölebb annak megindítására. Ajánlja, hogy előzőleg a főváros összes társas köreit nyerjék meg az ügynek. A tervbe vett intézmény létesitése igen jelentékeny összegeket igényel és igen nagy társadalmi akczió kifejtését teszi szükségessé. Dr. Visontai Soma felhivta a figyelmet nem csupán a csavargó, hanem a büntető törvényszék vizsgálati fogságába vetett, gonosztevőkkel együvé zárt gyermekekre is. Lukács Gyula orsz. képviselő felszólalásában kiemeli, hogy a szegényügy rendezésénél az államot sem kellene számitáson kivül hagyni. A törvényhozás mindeddig semmit sem tett a szegényügy érdekében. A szóló ugy véli, hogy a törvényhozáshoz intézendő komoly peticzió nem tévesztené el hatását. Sefler László a kerületi kapitányoknak a mozgalomba való bevonását javasolja, mert ezek igen közelről ismerik a gyermekek nyomorát. Lipthay Béla br. köszönetet mond a főkapitánynak nemes buzgalmáért, a ki az e tárgyban egy izben már a közigazgatási bizottságot, e nem épen tespedő, de hideg testületet is fel tudta melegiteni. Kivánatosnak tartja, hogy a kiküldendő bizottság részletes javaslatot dolgozzon ki. Ezek után Kenedi Géza előadó a következő határozati javaslatot terjesztette az értekezlet elé: «Az elzüllésnek kitett gyermekek megmentése czéljából alakult értekezlet, a társadalmi mozgalomnak megfelelő kibövitését s a közelebbről érdekelt tényezők bevonását látván szükségesnek, határozat gyanánt kimondja: «Kebeléből 12 tagból álló előkészitő bizottságot küld ki, melynek feladatává teszi: 1. hogy a főváros összes társasköreit hivja föl, alkalmas egyesület megalkotásában való részvételre: 2. Hasonló átiratot intézzen a fővárosban már létező rokonegyesületekhez (Klotild szeretetház, gyermekmenhely-egyesület, fehér kereszt egyesület stb.) 3. Kérje föl ezen egyesületeket, hogy 1—2 taggal az előkészitő bizottságban magukat képviseltessék: 4. Kérje föl a föv. államrendőrséget, a föv. közjótékonysági osztályának vezetőjét is közreműködésre: 5. Ilyképen magát a szükséghez képest kiegészitve, lehető rövid idő alatt készitse el egy gyermekmentő-egyesület programmját s egyben lelkes fölhivás kapcsán hivja meg a főváros közönségét alakuló értekezletre.» Miután az értekezlet egyhangulag elfogadta e határozati javaslatot, 12 tagu előkészitő bizottságot küldöttek ki a következő tagokkal: Lipthay Béla br., Lukács Gyula, Rózsafy Alajos, dr. Adler Zsigmond, dr. Kenedy Géza, Brüll Ignácz konzul, dr. Pollák Illés, dr. Halász Frigyes, Heinrich Béla, Hüttl Tivadar, dr. Kresz Géza és Englhart Károly a toloncház vezetője. Felmerült az az eszme is, hogy az alapitandó intézet Rudolfinumnak neveztessék.

— **Kirabolt takarékpénztár.** Temesvárról irják, hogy e hó 6 és 7-ike közt éjjel ismeretlen tettesek a legnagyobb vakmerőséggel törtek be a *kudriczi* (Temesmegye) *«takarék- és előlegegylet»* pénztárába. A rablók egy utczára nyiló ablak fatábláját benyomták s azon át hatoltak be a helyiségbe. A Wertheim-szekrény hátsó falába valódi müvészettel lyukat furtak, mely a külső lemezen 11 czentiméter szélességü, a belsőn pedig 5½ czentiméter átméretü volt. Ezen a nyiláson át 1088 frtnyi készpénzt szedtek ki a szekrényből, mig a váltókat s értékpapirokat, melyek körülbelül 5000 frt értéket képviseltek, érintetlenül hagyták. Hogy mily nyugodtan végezték a gonosztevők a betörést, az kitünik abból is, hogy ráértek az ellopott pénz helyére egy ezer forintos alaku ujévi gratulácziót csempészni. A temesvári rendőrséget azonnal értesitették az esetről s ez meginditotta a vizsgálatot.

— **Vidéki bünkrónika.** M.-Soókon a napokban Harák János rovott előéletü szolgalegény, a ki csak nemrég szabadult ki a börtönből, felkereste volt gazdáját és kérte, hogy fogadja meg ujra. A gazda azonban elutasitotta. Harák kiment, de az udvaron találkozott gazdája uj szolgájával, a kivel komoran beszélgetett és megigérte, hogy este ujra eljön hozzá. El is jött, de a szolga akkor már aludt. Harák ekkor az alvó szolgát agyonverte s azután megszökött. Eddig még nem sikerült elfogni. — *Győrben* a minap Szalay János napszámos összeveszett mostohatestvérével, Baranyay Sándorral s dulakodás közben késével mély sebet ejtett Baranyaynak mellén. A merénylő megszökött, de tegnap hajnalban elfogták. — *Iháros-Berényben* Rubestyuk nevü 16 éves erdősegéd és Kovács József erdőkerülő a minap éjjel a vadaskertbe mentek orvvadászokat lesni, de szerencsétlenül jártak, mert egy orvvadász a fiatal Rubestyukot agyonlötte, az erdőst pedig egy második lövéssel sulyosan megsebezte. A kerülő a tettesben állitólag az iháros-berényi szőlőpásztorra ismert.

— **Nagy vihar Brassóban.** Órákig tartó irtózatos szélvihar dühöngött ma éjjel Brassó városában. A szél betörte a házak ablakait, széthordta a háztetőket s alapjukban megrengette a házakat. A lakókat rémület fogta el s mindenki könnyebbülten lélekzett föl, mikor a vész hajnaltájban a város fölött elvonult. Emberéletben szerencsére nem történt kár.

— **Rövid hirek.** A *Nagy-Csepcsénen* keresztülfutó patakba a minap Budinszky Pál tótprónai lakos bele fult. — *Korneuburgban* a napokban Auinger Ferencz háztulajdonos, a kit váltóhamisitás miatt köröztek, önként jelentkezett a rendőrségnél. — *Bécsből* a napokban Hallasch Lipót czimfestő, szegényügyi tanácsos, hivatalos pénzek elsikkasztása után megszökött, de tegnap Londonban önként jelentkezett. — *Gömör-Simoni* községben e hó 3 ikán nagy tüz volt, mely egy lakó házat, 22 csürt, sok gabonát és gazdasági épületet hamvasztott el. A kár körülbelül 8—10,000 forint.

— **A 40,000 frtos utalványhamisitás.** A pesti magyar kereskedelmi bank igazgatósága a napilapokban a checkhamisitásra vonatkozólag megjelent helytelen hirek helyreigazitására a következő sorok közlését kéri: «A bank a 40,000 frt lefizetése ellen, Eötvös Károly ügyvéd ur irányában arra vállalkozott, hogy egy Eötvös ur által fogalmazott s a bank által aláirt nyilatkozatot fog a főváros kir. államrendőrséghez benyujtani: — e nyilatkozat tartalma azonban az illető lapokban — lényeges pontjaiban helytelenül lett reprodukálva, a mennyiben e nyilatkozatban a vizsgálatnak *ideiglenes* beszüntetése kérelmeztetett ugyan, de csak mind addig mig annak ujból való elrendelését, tudomására jutandó biztosabb jelenségek alapján szükségesnek nem látja. Más kötelezettséget mint e nyilatkozat benyujtását a bank Eötvös ur irányában nem vállalt magára, s e kötelezettségének pénteken délelőtt tényleg meg is felelt. Ha a bank még ugyanaz nap délután, ujabban felmerült adatok alapján a vizsgálat folytatását kérelmezte, csak is azon joggal élt, melyet *magának határozottan fenntartott*, — a mint ez külömben is az Eötvös ur által sajátkezüleg fogalmazott s a rendőrségnél letett nyilatkozatból világosan kitünik. A rendőri vizsgálat feltétlen beszüntetéséről tehát szó sem volt, söt ellenkezőleg a nyomozás szakadatlanul a legnagyobb erélylyel folyik. Az az állitás, hogy a bank vagy annak vezérigazgatója a vizsgálatnak *feltétlen beszüntetésére* kötelezték volna magukat — tehát tévedésen alapul.

Rudolf trónörökös halála.

Rudolf trónörökös háztartását már a legközelebbi napokban feloszlatják és ezzel kapcsolatban özvegyének udvartartását is ujjáalakitják. *Bombelles* gróf a trónörökös volt főudvarmestere végkép visszalép. Stefánia föherczegasszony főudvarmesterévé, mint ma röviden megirtuk, Bellegarde Ferencz gróf földbirtokost és titkos tanácsost nevezték ki, a ki az urakházának is tagja. Bellegarde gróf már legközelebb belép uj hivatalába. A trónörökös mellé rendelt többi hivatalnokok is visszalépnek.

Tegnap a főudvarmesteri hivatal a királyi család összes tagjait, valamint a föherczegek udvarmestereit hivatalosan értesitette, hogy Stefánia föherczegasszonyt ezentul a következő czim illeti meg: *«Stefánia föherczegnő özvegy trónörökösné ő cs. és királyi fensége.»*

Országos gyász.

A fővárosban.

A budai görög keleti szerb templomban ma délelőtt 11 órakor tartották meg a gyászisteni tiszteletet Rudolf trónörökös emlékére. A templom zsufolásig megtelt diszes közönséggel. A szentély előtti padsorokban a budai egyházközség tagjai foglaltak helyet, élükön Sztojacskovics elnökkel. A budapesti ezredekben szolgáló szerb katonák diszruhában mind ott voltak a templomban. A gyászmisét Magyarevics esperes-plébános mondotta, káplánjai segédlete mellett. Mise alatt a templomi énekkar megható gyászdalokat énekelt.

*

Az egyetemi templomban Rudolf trónörökös lelkiüdvéért február 14-dikén, csütörtökön, d. e. tartatik meg az ünnepélyes gyászistenitisztelet, melyen az egyetem tanári kara és ifjusága testületileg lesz jelen.

*

A magyar kereskedelmi csarnok mai közgyülésén *Brüll* Miksa elnök a tanácskozások megkezdése előtt hatásos beszédben emlékezett meg Rudolf trónörökös elmunytáról, magasztalva az elhunyt érdemeit, vázolta a veszteség nagyságát, s inditványozta, hogy a közgyülés jegyzőkönyvben adjon kifejezést érzelmeinek. Az inditványt általános helyeslés közt egyhangulag elfogadták.

*

Az ó-budai izraelita hitközség ma délelőtt 11 órakor *Rudolf* trónörökös lelkiüdvéért gyász-ünnepélyt tartott, mely a nagy és diszes, ezuttal feketével bevont templomban ment végbe. Az ünnepély fénypontját dr *Klein* Gyula ó-budai főrabbi szónoki hévvel előadott fényes beszéde képezte, mely ugy az egybegyült zsidó hivekre, mint a kerület értelmiségéhez tartozó más vallásu jelenvolt polgárokra is szivreható benyomást gyakorolt. A szép szónoklatot megható ima fejezte be. A nagy halotthoz méltó gyász-ünnepély két zsoltár eléneklésével végződött.

A vidéken.

Kun-Félegyházán, a mint a lesujtó hir megérkezett, a város köz-pületeire s honvédkaszárnyákra kitüzték a gyászlobogókat. Az ünnepélyes requiem e hó 10-én tartatott meg. A gyászszertartáson, melyen Agócs János esperes-plébános czelebrált, résztvettek a honvédtisztikar Szabó József altábornagy vezetése alatt, a városi, járásbirósági, szolgabirósági, dohánybeváltó hivatali tisztviselők, a gimnáziumi, tanitóképezdei tanárkar s a város nagy közönsége rangkülönbség nélkül. Az izraelita hitközség is külön gyászünnepélyt rendezett.

Tasnádon, mint nekünk irják, a trónörökös tragikus vége még ma is élénken foglalkoztatja az egész közönséget. Folyó hó 9-én, a nagyváradi püspök rendeletére, ünnepélyes gyászistenitisztelet tartatott a plébániai templomban. A gyászmisét Balázsy Béla plébános mondotta. A templom tágas hajója zsufolásig telt meg jobbára intelligens női közönséggel. Jelen voltak a hivatalok összes tisztviselői. A kóruson alkalmi gyászdalokat énekelt a város jeles képzettségü kántora.

Tapolcza, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az izraelita hitközség képviselőtestülete határozatából ma délelőtt 11 órakor Rudolf trónörökös lelki üdvéért ünnepélyes rekviem tartatott, mely alkalommal dr. Rosenstein kerületi rabbi jeles magyar beszédben méltatta a trónörökös emlékét. A zsufolásig megtelt templomban jelen voltak a városi tanács, a járásbiróság, adóhivatal, csendőrség, képviselők, valamint nagyszámu közönség felekezeti különbség nélkül. Az üzletek mind zárva voltak.

Az egri ort. izr. anyahitközség képviselősége f. hó 5-én d. u. rendkivüli ülést tartott, melyen Friedman Márton hitk. elnök emlékezett meg a királyi párt, valamint az országot ért gyászról. A képviselőségi testület Rudolf trónörökös gyászos elhunyta fölötti mély fájdalmának jegyzőkönyvileg adott kifejezést. Az ülés után a képviselőség testületileg vett részt a gyászistenitiszteleten, melyen Schreiber Simon förabbi tartott beszédet.

Nyiregyházán, mint levelezőnk irja, a gyászhirre kitétettek a középületekre a gyászlobogók; a tornyok közül csak az ág. ev. tornyon lengett a gyásznapok alatt fekete zászló. A tankerületi kir. főigazgató a főgimnáziumban hivatalos látogatását megszüntette, a dalegylet estélyét későbbre halasztotta. A temetés napján délelőtt a róm. kath. templomban nagyszámu közönség jelenlétében gyászistenitisztelet, az iskolákban a tanitás egész nap szünetelt, a nyilvános helyek és összes üzletek zárva voltak. A temetést követő nap délutánján 5 órakor az izraelita templomban tartatott gyászistenitisztelet, melyre az összes hatóságok és testületek meghivattak. Vasárnap folyó hó 10-én a reformátusok templomában, 11-én az ág. evangelikusoknál lesz gyászistenitisztelet, melyen jelen lesz Szabolcsmegye bizottmánya is, mely éppen e napon tart gyülést Nyiregyházán ugyancsak a trónörökös halálának alkalmából.

Nógrádvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap Balassagyarmaton rendkivüli közgyülést tartott, melynek egyedüli tárgyát a Rudolf trónörökös elhunyta alkalmából teendő intézkedések megállapitása volt. Gróf Gyürky Ábrahám főispán mély meghatottsággal tolmácsolta a saját és az egész vármegye közönségének fájó érzelmeit a trónörökös elhunyta alkalmából s inditványozta, hogy a király és a királyné, továbbá a trónörökös özvegyéhez a vármegye közönsége részvétfeliratot intézzen, továbbá, hogy a balassagyarmati róm. kath. egyházban megtartandó ünnepélyes gyászistenitiszteleten a törvényhatósági bizottság vele együtt testületileg jelenjék meg. Ez inditványokat egyhangulag elfogadták s a főispán vezetése alatt a vármegye egész tisztikara és a jelenvolt bizottsági tagok, a templomba vonultak. Csatlakoztak a gyászmenethez a kir. törvényszék, a városi hatóság, a honvédség, az ügyvédi kamara, a pénzügyi hivatalok, az önk. tüzoltóegylet és az összes balassagyarmati testületek tagjai. A széles főutcza, melyen a menet áthaladt, gyászpompával volt ékitve, a középületek és intézetek házairól gyászlobogók lengtek alá, a boltok és vendéglők mind zárva maradtak. Az istentiszteletet Hottovinszky Károly plébános tartotta.

Nagyvárad, febr. 10. Az izraelita hitközség ma d. e. Rudolf trónörökös lelkiüdvéért fényes gyász isteni tiszteletet tartott, melyen Biharmegye tisztikara, élén *Beöthy* alispánnal, teljes számban megjelent; a városi törvényhatóság *Sal* polgármester, a törvényszék tisztikara *Gyalokai* Lajos elnök, a katonai tisztikar *Küttig* altábornagy vezetése alatt vett részt az istenitiszteleten, továbbá a város összes előkelősége és nagy számu diszes közönség. Lendületes, lélekemelő ima és megható gyászdalok éneklése után a himnuszt énekelte el a templomi énekkar. — Ugyancsak a mai napon az orthodox hitközség is tartott Rudolf trónörökös lelkiüdvéért gyász istenitiszteletet, melyen óriási közönség részvétele mellett *Fuchs* förabbi mondott megható gyászbeszédet, kiemelve a mélyen sujtott király végtelen fájdalmát, uralkodói erényeit s népeinek őszinte részvétét. Fölolvastatott a község által ez alkalomból tett 1000 forintnyi alapitó levél, melynek kamatai évenkint osztatnak ki két szegény sorsu izraelita tanuló ifjunak Rudolf trónörökös emlékezetére. A lélekemelő ünnepélyt gyászdal fejezte be. Az orthodox hitközség elhatározta, hogy ezentul minden évben január 30-án Rudolf trónörökös emlékére gyászistenitiszteletet tart.

Szegedről távirják mai kelettel az O. É.-nek: *Rudolf* trónörökös lelkiüdvéért ma délelőtt a református és a görög keleti templomban ünnepélyes gyászistenitisztelet tartatott, a polgári és katonai hatóságok és nagy számu közönség részvétele mellett.

Brassóból távirják mai kelettel az O. E.-nek: Rudolf trónörökös lelki üdvéért ma gyász isteni tiszteletek tartatnak.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Az Erkel-jubileumot** rendező nagy bizottság ma tartotta záró ülését Királyi Pál elnöklete alatt. Mindenekelött nagy elismeréssel mondtak köszönetet a főváros közönségének nagylelkü tényeért, hogy az ősz zeneköltő müvei kiadására 5000 forintot szavazott meg. Kimondták azt is, hogy ez összeget átadják a mesternek, hogy maga válaszsza ki müvei közül, melyeknek a partituráját szándékozik kiadni. Majd Falk Zsigmond a bizottság pénztárnoka terjesztette elő kimutatásait, a jelentésből kitünt, hogy 150 frt hiány van, a mit Falk Zsigmond a sajátjából kész fedezni. A bizottság köszönetet mondott e szép áldozatkészségért s jegyzőkönyvbe is iktatja azt. A befolyt adományok nyilvános nyugtázását közlő Zenelap mellékleteinek költségét is Falk Zsigmond ur ajánlkozott fedezni. Végül a bizottság nagy buzgalmu elnökének Királyi Pálnak, ő pedig a sokat fáradott Ságh Józsefnek szavazott köszönetet. Az ülés után egy Királyi Pál, dr. Toldy László, Falk Zsigmond és Ságh urakból álló küldöttség kereste fel Erkel Ferenczet s átadta neki a főváros által már folyósitott 5000 frtot. Erkel megköszönve a főváros nagylelküségét, megigérte, hogy mihelyt egészsége engedi, azonnal munkához fog.

— **M. kir. operaház.** A keddre, e hó 12-dikére kitüzött *Próféta* előadása, a közbejött akadályok miatt nem lesz megtartható. Helyette *Sába királynője* kerül szinre, Wiltné M. asszony vendégfelléptével.

— **Az orsz. szinész-iskola** növendékei február hó 25-én a budai várszinházban Sardou *Fedóra* czimü drámáját fogják előadni.

— **A Karl-szinház uj igazgatója.** Bécsből irják, hogy Blasel Károly augusztus elsején veszi át a Karl-szinház igazgatását. Blasel az intézetet ugyanannak a programmnak a szellemében fogja vezetni, mely a józsefvárosi szinház vezetésénél oly sikeresnek bizonyult. Igy tehát főleg a helyi bohózatokat s a népszinmüveket fogja kultiválni. Az uj igazgató egyszersmind bérlője is lesz a Karl-szinháznak, melyért 32,000 forint bért fog fizetni. Szerződése 1895 julius végéig szól.

— **Molnár László**, a debreczeni szinház fiatal tragikus szinésze közelebbről vendégszerepelni fog a nemzeti szinházban, még pedig szerződtetés czéljából.

— A **kolozsvári dráma-pályázat** figyelemre és dicséretre méltatott müvei közül több, sőt maga a pályanyertes *Ildikó* is, — a mint biztos forrásból értesülünk — már megfordult a nemzeti szinház drámabiráló bizottsága előtt. Az illető szerzők azonban alkalmasint átdolgozták visszautasitott müveiket s csak azután nyujtották be a kolozsvári pályázatra. A nemzeti szinház igazgatósága különben, a kolozsvári drámai pályázat s általán a vidéki dráma-pályázatok érdekében, nem fog nehézségeket támasztani a pályanyertes *Ildiko* ellen és a müvet a kolozsvári premiére után be is mutatja, ha csak némileg is igazoltnak találja a kolozsvári biráló-bizottság itéletét s ha csak némi garancziát is talál a darabban a szinpadi sikerre nézve.

— **A német szinházban** Robert Imre, a bécsi Burg-szinház tagja ma lépett fel először, Wilbrandt «Der Graf von Hammerstein» czimü történelmi szomorujátékában. A bécsiek valóságos rajongással veszik körül Robertet s igy ma a mi közönségünk is nagy várakozásokkal telve jött el a szinházba, melyeket azonban a vendég csak részben elégitett ki. Szinpadi alakja kétségkivül impozáns, megjelenése rokonszenves és a mi fő, minden szava elárulja az intelligens, a gondolkodó szinészt. Hangja azonban kissé tompa és merev, s igy különösen a szenvedély hevesebb kitöréseiben nem igen alkalmazkodik a müvész intenczióihoz. Másrészről annyira tulnyomó heve az intelligenczia az érzés, a természetes szenvedély felett, hogy mindig inkább az értelemhez szól, de a szivet nem képes felmelegiteni. Egy pillanatra sem tudja a nézőt abba az illuzióba elringatni, hogy nem szinészt, nem szinpadot, hanem «embert» és valódi életet lát maga előtt. Ez pedig egyik fő kriteriuma az igazi nagy müvésznek. Mai fellépte alkalmával legnagyobb sikere volt a második felvonásban, mikor vándor dalnoknak öltözve belopózik nejéhez a zárdába, s egy régi dalt szavalva el megérteti magát vele. Ebben a jelenetben voltak olyan momentumai, melyekben tultette magát a szigoru «technika» korlátain és szabad szárnyra engedte müvészetét. A közönség a jól szervezett claque vezetése alatt elég melegen fogadta s minden felvonás után több izben kitapsolta a müvészt, a ki holnap Calderon «Das Leben ein Traum»-jában folytatja vendégszereplését. A ház eléggé telve volt.

— **A pécsi kiállitás** végrehajtó bizottsága az orsz. képzőmüvészeti társaság pécsi vándorkiállitása alkalmából 2000 frt áru olajfestményt vásárolt annak idején és sorsolás alá bocsátotta. A sorshuzást ma tartották meg. A 15 darab nyereményképet a következő számu sorsjegyek a következő sorrendben nyerték el: 165, 1273, 3524, 3601, 4382, 2552, 756, 387, 2883, 3717, 911, 2855, 4021, 4060, 1381. Az első nyeremény: «A haldokló apácza», értéke 600 frt; az utolsó: «Tanulmányfej», értéke 100 frt.

SPORT.

— **A városligeti jégpálya** holnap d. e. 9—12-ig és d. u. 4—8 óráig villanyvilágitás és katona-zene mellett nyitva lesz.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A föv. reál és polgári isk. tanárok** ma délelőtt tartották meg választógyülésüket, hogy a maguk köréből képviselőket küldjenek a főváros közoktatásügyi bizottságába. A községi *reáliskolai* tanárok a zergeutczai reáliskola épületében gyültek össze, s miután az első szavazásnál öt jelölt közül senki sem kapott abszolut többséget, még egyszer szavaztak, s az eredmény az lett, hogy *Deme* Lászlót választották meg 15 szavazattal a Tölgyi Gyulára esett 11 szavazat ellenében. Deme László eddig is tevékeny részt vett a főváros tanügyi mozgalmaiban s ezenkivül ugy is ismeretes, mint a józsefvárosi ellenzék egyik vezértagja! A községi polgári iskolai tanárok választógyülése, a VI. ker. polg. és középkeresk. isk. helyiségében, még nagyobb küzdelemmel, de végleges eredmény nélkül folyt le, a mennyiben a jelöltek közül senki sem kapván abszolut többséget, még egy választógyülést kell összehivni. A választás vezetése körül különben olyan fejetlenség uralkodott, hogy az elnök már ki akarta hirdetni az eredményt, hogy Németh József 18 szavazattal (63 szavazat közül) megválasztott képviselő, a mikor többen óvást jelentettek be ez eljárás ellen, szükebb választást követelve, mig mások több rendbeli szabálytalanság miatt az egész választás megsemmisitését kérték. Megemlitjük egyébiránt, hogy a tizenegy polgári iskola közül öt állitott föl külön jelöltet, a kikre azután a legközelebbi kollegák és jó barátok minden elv nélkül szavaztak, igy történt, hogy Németh József 18, Hahóthy Sándor 14, Eckert Antal 12, Mihály József 9, Bóra Ferencz szintén 9 szavazatot kapott. Németh József és Hahóthy Sándor közt tehát szükebb választás lesz, ha ugyan a tanács az egész választást meg nem semmisiti.

— **A főváros szerdai közgyülésén** fogja a januári 30-ról, Rudolf trónörökös hirtelen elhunyta következtében elnapolt tárgysorozatot elintézni; a tárgysorozat több ujabbal meg is toldatott.

— Az **esküdtek választása** ma vette kezdetét a szokott lanyha érdeklődéssel fővárosunkban. Egy-két kerületben azonban nagyobb figyelem irányul arányilag a választás felé mint pl. a Ferencz- és Lipótvárosban, hol ellenlisták is vannak.

A IV. kerületben (belváros) a jelöltek Boér Ignácz, Horváth János és Matheidesz István. Itt d. u. 3 óráig mindössze 9 szavazat verődött össze. *Az V. kerületben* háromféle névsor czirkál: az egyiken, melyet hivatalosnak jeleznek, ajánltatnak: Kelecsényi Ödön Lafrankó István, Szerényi Simon dr.: pótesküdtekül Megyery Géza gyógyszerész, Wehle G... táv mérnök, Kátser Sándor kereskedő; a másik névsor Kelecsényin és Lafrankón kivül dr Erőss Zsigmondot ajánlja rendes esküdtül, Virág Mórt, Megyerit és dr Rényi Bélát pótesküdtekül; a harmadik lista Kelecsényin kivül dr Kohn Henriket és dr Rusznyák Salamut rendes és Megyerin kivül Bródy Emilt és Nagy Rezsőt póttagul kandidálja. — *A VI. kerületben* a jelöltek: Imre József, Jeszenszky Lajos, Weiner Miksa és Weigert Károly rendes, és Aprily János póttag. Egy ellenlista az előbbitől csak annyiban különbözik, hogy Weiner Miksa helyett dr Rózsavölgyi Manót ajánlja — *A VII. kerületben* az egyesült pártok a következőket ajánlják: Rendes tagok: Back Fülöp, Blasovics Antal, Bodendorfer A. M.: póttag Schanzer Samu. — *A VIII. kerületben* is csak egy névsorral szavaznak. Ezen a következő nevek olvashatók: Rendes tagok: Weinseisz József, Leyrer Lőrincz, Winter Sándor, Lavotta Lajos; póttagok Hantshovszky Endre, Garagos János, Krausz Izidor és Hilbert Károly. Délutáni 3 óráig 50 szavazat adatott be. — *A IX. kerületben* a választók tegnapi közgyülése ejtette meg a jelölést. E szerint ajánlva vannak Antony Ferencz, Tichy Ferencz, Zwick Mihály rendes, Bernhart Nándor, Hock Márton, Takács István póttagokul. Délután 3 óráig leszavazott 59 választó. Van egy ellenlista is, melyen rendes esküdtül Antony Ferencz helyett Mátyás Gábor bérkocsis van ajánlva; póttagokul pedig Bernhardt Nándor és Hock M. helyett Scheibel Károly és Wirth Ferencz. A választókat egy *«végrehajtóbizottság»* aláirásu körlevél arra hivja föl, hogy csak erre szavazzanak, de a szót eddig nem igen fogadták meg.

A fővárosi közmunkák tanácsából.

— febr. 7.

Báró *Podmaniczky* Frigyes alelnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesitésével Pucher József és Tichtl Frigyes tanácsosok bizattak meg.

A főváros elrendelvén *a balparti végleges vizmü* vizsgálatát, e czélból vegyes bizottságot óhajt alakitani, melybe a tanács b. Lipthay Béla, Ybl Miklós, Pucher József, Tichtl Frigyes tanács-tagokat, Rupp Imre előadót és Wohlfahrt Henrik felügyelőt küldi ki.

A végleges vizmüre vonatkozó pályázatot illetőleg tudomásul veszi a tanács, hogy felhivta az elnökség a nem dijazott pályatervek szerzőit, hogy nyolcz nap alatt nyilatkozzanak, vajon beleegyeznek-e terveik kiállitásába? Miután a vörös-kereszt jel alatt beadott pályamunka szerzője levélileg sem volt erről értesithető, őt a tanács ezen az uton szólitja fel, hogy terve kiállitása iránt nyilatkozzék.

A főváros bemutatja a bombatér szabályozásának tervét. E szerint a Batthyányi-utczának a Dunáig tervezett folytatása elesik, maga a tér az Erzsébet-apáczák telkéből tetemesen kibövittetik. A tanács a szabályozás ily módon való megállapitásához hozzájárul.

A kivitel módozatait illetőleg a főváros azt hozta javaslatba, hogy az apáczák telkéből eleső 414 négyszög öl terület kártalanitása fejében engedje át a közmunkák tanácsa a telekhez a Dunapart felől csatolandó 641·2 négysz.-öl terjedéket: ezen felül pedig az apáczák telkén kiviendő pótépitkezések 54.000 frt költséghez járuljon hozzá 20.000 frttal. A további 34.000 frtot a főváros viselné. A tanács a terület-cserét elfogadja, habár a dunaparti terjedék 227·2 négyszögöllel nagyobb, mint az apáczák telkéből elveendő terület, s habár e több terület értéke 100 frtjával 22.000 forintot képvisel. A mi azonban a pótépitkezést illeti, az ennek czéljára kivánt 20.000 frtnyi hozzájárulást a tanács nem vállalhatja el, egyrészt, mert a szabályozás érdekében a terület-cserénél már is mintegy 22.000 frtnyi áldozatot hoz, másrészt s különösen azért, mert a pótépitkezés már egyáltalán nem folyománya a szabályozásnak, hanem csak abból a czélból terveztetik, hogy az apáczák 24 ujabb beteg-ágyat rendezhessenek be. E czélt a tanács üdvösnek találja ugyan, s az épitkezést szépészeti szempontból ajánlja a fővárosnak; de minthogy a 24 ujabb betegágy felállitása egyenesen a főváros érdekében fekszik, mely ekkép felszabadul attól, hogy különben a saját közkórházaiban ápolandó 24 betegről kelljen gondoskodnia, ebből csak arra lehet alapot meriteni, hogy a főváros az épitkezést lehetővé tegye, de nem egyuttal arra, hogy annak költségeit a közmunkák tanácsa a más rendeltetéssel biró fővárosi pénzalapból, habár csak részben viselje.

A Mária Terézia-tér keleti oldalán tervezett szabályozás az őr-utcza sarkán épült ház következtében módositást igényel, melyre többféle tervezet merült fel. Ezek közül a tanács a középitészeti bizottmány által ajánlott tervet fogadja el.

Seyderhelm Ernő VII. ker. csömöri-uton fekvő telkéből eleső terület kártalanitása iránt a főváros által kötött alkut a tanács jóváhagyja.

A Ganz-féle részv.-társaság II. ker. Ganz-utczában levő két telkének egyesitése és szabályozása, dr. Gyulai Béla II. ker. Rézmál dülőben fekvő telkének rendezése, Dengler Antal és neje VII. ker. István-uton és Lányi Ernőnek I. ker. naphegyen fekvő telkének szabályozása és felosztása engedélyeztessék.

A főváros előterjesztésére a tanács Rökk Szilárd emlékének megörökitése czéljából a VIII. ker. bodzata-utczát Rökk Szilárd utczának nevezi el.

A VII. ker. Arena-ut és Rottenbiller-utcza közt fekvő területen alakitott utczák elnevezése iránti fővárosi javaslat szintén elfogadtatván, ehhez képest az Amazon-utcza folytatásában levő uj utcza Elemér-utczának, a Wesselényi-utcza folytatásában nyitott uj utcza pedig Dembinsky-utczának, végre az ettől éjszakra levő pár huzamos uj utcza Peterdy-utczának kereszteltetik el.

Az akadémia palotája előtt levő hirdetési oszlopnak a park járdájára leendő elhelyezése ellen nincs észrevétel; ellenben nem adja a tanács hozzájárulását ahhoz, hogy a kecskeméti-utcza és egyetem-tér sarkán a járdába egy hirdetési oszlop állittassék s mielőtt arra nézve, hogy ezen a téren általában lehet-e hirdetési oszlopot felállitani, határozna, bevárandónak tartja, hogy forgalmi szempontból a tér minő átalakuláson megy keresztül az oda tervezett vasut megnyitása folytán?

A VIII. ker. arena-ut egy részének kőolaj világitására, a VIII. ker. Madách-utcza és Mátyás-tér légszeszvilágitására, a VII. ker. Szabolcs- és bulcsu-utczák rendezé-

sére vonatkozó tervek és az ellen, hogy Vuk M. és fia czég V. ker. váczi-uti telepén tüz-csapot rendezzen be, s tanácsnak nincs kifogása.

Friedmann Sámuelné felfolyamodásának elintézése után a következők nyertek épitési engedélyt; u. m.: Magyar államvasutak budapesti üzletvezetősége X. fömühely-telepen vendéglői épület kibövitésére, Bernhardt Nándor IX. k. üllői-ut és gyep-utcza első emelet ráépitésére, Führinger Erzsébet IX. Knezits-u. egyemel. toldalékra, Gutwillig József VIII. örömvölgy-u. egy emel. bérházra, Grünwald s társa III. k. matróz-utcza ideigl. gabonaraktárra, Holzhauser Mihály IX. ker. Márton-u. földsz. lakház és istállóra, Nicholson W. Fülöp s társa VI. külső váczi-ut ideigl. kazán-kovácsmühely meghosszabbitására, Steiner Fülöp II. fő-utcza átalakitásra és homlokzat épitésére, Topper Sámuel VII. ker. Izabella-u. földsz. lakházra, Acs Imre VII. k. Zalán-u. földsz. lakházra, Böszörményi Pál X. k. földsz. házra, Dusovszky Hermin II. Donati-u. emel. toldalékra, Dembik Salamon X. külső kerepesi-ut földsz. és egyemel. házra, Főváros II. Margit-hidi feljáró mellett uj kötéri őrházra, Engel Lajos és Troján Antal III. kender-u. egy eml. asztalos mühely, földszintes raktár épitésére és 7 lóerejü gőzmotor felállitására, Fond Lipót X. keresztúri-ut földsz. lakházra, Gaunersdorfer György IX. mester-u. földsz. lakházra, Hofbauer Elek I. kékgolyó-u. egy eml. lakházra, Kleiner Armin I. zugligeti ut nyaralótoldalékra, Kabler János és neje X. Dobó-u. földsz. házra, Korchus Károly X. maglódi-ut földsz. házra, Légrády Béláné IV. Ferencz-József-rakpart átalakitásokra és 2 lóerejü légszeszmotor felállitására, Lederer Ede VI. k. Hungária-ut földsz. lakházra, Lövényi Józsefné VI. k. dohány-utcza emeletráépités és átalakitásra, Linczer Károly és fia külső váczi-ut ideiglenes gabonaraktárra, Medky István és Borbála II. vérhalomdülő fölaszintes lakházra, m. kir. államvasutak budapesti üzletvezetősége XI. összekötő-vasut mentén kibövitendő hidak és áteresztek, valamint keresztezési mütárgyakra, Nicholson W. Fülöp s társai V. váczi-ut ideigl. gazdasági épületre, Pannonia-gőzmalom V. Kárpát-utcza ideigl. raktár és jégveremre, Petschacher Gusztáv és neje VIII. József-körut és bérkocsis-utcza négyemeletes házra, Szemlér Lőrincz VIII. Karpfenstein- és Magdolna-utcza sarkán földszintes lakházra, Schmidt és Császár VIII. szeszgyár-utcza gőzfehütő gépházra, Saxlehner András I. örsöd tüzőrségi laktanyára, Schwarz Vilmos X. ker. m. államvasutak józsefvárosi pályaudvarán raktárbódéra, Sztojanovits Kristóf VI. ker. Angyalföld földszintes lakházra, Sigray Pál I. ker. zugliget földszintes lakházra, Dr. Sándori Jakab s társai VIII. kerepesi-ut fényképészeti müteremre, Wollemann Tóbiásné I. Mártonhegy földsz. csőszházra, Müller Lajos és Szitta Károly III. ker. szemlő hegyen kőbányanyitásra, Schimmer Aranka és Ödön I. kuruczlesi dülő agyagbányanyitásra, közuti vasp. társ. VII. csömöri-, Hungária- és Hermina-ut sarkán istálló-épületekre, Kuzitska István VIII. népszinház-u. pászkasütő kemencze épitésére.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Pofozkodó alkapitány.** Személyes szabadság megsértése, hivatalos hatalommal való visszaélés és könnyü testi sértés miatt helyezte vád alá a szabadkai törvényszék *Antunovics* Andor városi alkapitányt. A végtárgyalást márczius 15-én tartják meg. A vád alá helyezett alkapitány ellen az a panasz, hogy egy lopással vádolt *Tikviczky* János nevü embert, a ki nem akart előtte vallani, akkép biztatta a beismerésre, hogy ugy vágta arczul, hogy a megvert ember hét napig beteg volt. Mikor a pofonütött ember meggyógyult, az alkapitány még azonkivül be is csukatta. Az ügy egyébiránt negyedfél évig vajudott, mielőtt a végtárgyalást kitüzték.

MULATSÁGOK.

— A **VII. ker. erzsébetvárosi kör** (külső dob-utcza 5. sz.) tegnap este saját helyiségében hangversenynyel egybekötött tánczestélyt tartott, mely minden tekintetben fényesen sikerült. A hangversenyt Vajdaffy Béla zenetanár rendezte. A közremüködők közül Totis Elza és Valent Vilma, továbbá Gobby Károly és Vajdaffy Lehelt lehet kiemelni. Az első négyest 70 pár tánczolta.

— A **kereskedő ifjak** önsegélyző egyesülete mai mulatságának szük volt a VI—VII. kerületi kör dísztereme. Ember ember hátán tolongott a fényes teremben és mig az első négyest járó 160 tánczospár alig tudott mozogni, addig a körtánczokban résztvevők mintha sétahangverseny közönségét képezték volna. A nagy siker elrontotta a sikert.

GYÁSZROVAT.

Vizsolyi Gusztáv orsz. képviselő, a szabadelvü pártkör elnökének holttestét a család felkérésére dr. Scheuthauer Gusztáv egyetemi tanár ma délután bonczolta fel. Ez csak a bebalzsamozás s nem a halál okának kiderítése miatt történik, mivel az tudva van, hogy Vizsolyi Gusztávot arcz-rák ölte meg. Bonczolás után a holttestet kettős fedelü barna érczkoporsóba helyezték s ugy tették ravatalra. A megáldás február 12-én, kedden d. u. ½3 órakor ugyanitt lesz s Szász Károly ref. püspök fogja végezni. Gyászszertartás után a halottat Tolnamegyébe, Alsó-Pelre szállitják, hol febr. 13-án a családi sirboltban helyezik örök nyugalomra.

Az országgyülési szabadelvü párt ma délután fél 7 órakor értekezletet tartott, melyen Podmaniczky Frigyes b. elfoglalván az elnöki széket, bejelenté Vizsolyi Gusztávnak, a párt szeretve tisztelt elnökének elhunytát s meleg szavakban méltatva érdemeit, azon előterjesztést teszi, hogy az elhunyt emléke jegyzőkönyvileg megörökittessék, ravatalára koszoru helyeztessék és Pélen a végtisztesség tételnél küldöttség által képviseltesse magát a párt. Az előterjesztés helyesléssel fogadtatván, küldöttségi tagokká kijelöltettek: Vargics Imre, Perczel Dezső, Gajáry Ödön és Kammerer Ernő. Ezzel az értekezlet véget ért.

A képviselőház kérvényi bizottsága Vizsolyi Gusztáv elhunyta következtében ma d. u. 5 órakor ülést tartott. A bizottság tagjai között megjelentek: Gajáry Ödön, Hagara Viktor, Horváth Ádám, Horváth Béla, Kállay Zoltán, Zeyk József és Zsámbokréthy József. Utóbbi mint helyettes elnök meleg szavakban emlékezett meg a boldogultról s különösen kiemelte azon érdemeit, melyeket mint a kérvényi bizottság elnöke szerzett. A bizottságban pártkülönbség nélkül tisztelte és szerezte őt mindenki. A bizottság egyhangulag elhatározta, hogy az elhunyt emlékét jegyzőkönyvben megörökiti, a ravatalra díszes koszorut helyez s a végtisztességen testületileg jelenik meg. — A mélyen megszomorodott család a következő gyászlapot adta ki: Papi Vizsolyi Ákos, továbbá szilasi és pilisi Szilassy Aladárné szül. papi Vizsolyi Mária és férje szilasi és pilisi Szilassy Aladár, kiskoru gyermekei: Aladár, Béla, Mária és Paulina nevében is, végre papi Vizsolyi Jenő mély fájdalommal tudatják szeretett atyjuk, apósa, nagyatyjuk, illetőleg testvérbátyjának nagyméltóságu papi *Vizsolyi Gusztáv* urnak, országgyülési képviselőnek, császári és királyi valóságos belső titkos tanácsosnak, folyó hó 9-én, délutáni 6¼ órakor, élete 68-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 12-én délután fél 3 órakor fognak a muzeum-utczai 19. sz. a. lakásán megáldatni s folyó hó 13-án délutáni fél 3 órakor Alsó-Pélben rövid ima után örök nyugalomra tétetni. Budapesten, 1889. évi február hó 10-én. Az örök világosság fényeskedjék neki!

A közönség köréből.

FISCHER GYŐZŐ
városligeti testegyenesitő- és hidegviz gyógyintézete
BUDAPESTEN.
(ezelőtt dr FISCHHOF-féle vizgyógyintézet)
egészséges talajon egy óriási park közepében, közvetlen közelében fekszik a gyönyörü Városligetnek. (**Hermina-ut 1525. szám**). Tiszta friss levegő, árnyas fák, hosszu sétautak, kellemes pihenőhelyek, fölség s italu viz, kényelmesen berendezett lakószobák, közös társalgó (**zongorával és számos hirlappal**) dieta szerinti jó élelmezés és a jó kiszolgálás különösen ajánlatossá teszik a nevezett gyógyhelyet.
Az intézet mindkét osztályába **állandó bennlakókon** kivül **bejárók** is fölvétetnek. Prospektus bérmentve ingyen küldetik.

Nádor-utcza 16. sz.
alatt
azonnal vagy május 1-re kiadó
egy III-ik emeleti utczai lakás,
mely áll 4 utczai szoba, két előszoba, cselédszoba, closet, fürdőszoba, azonkivül:
egy III-ik emeleti udvari lakás,
mely áll 3 udvari szoba, s hozzátartozókból.

TÁVIRATOK.

Bécs, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A M. B. szerint a magyarországi mozgalom nem annyira a véderőtörvény 14-ik szakasza ellen irányul, mint inkább Tisza Kálmán megbuktatását czélozza. Kivált a főrendiháznak, a mely a reform óta s a legutóbbi főrendiházi tagok kinenezése óta nem tud Tiszának megbocsátani, volt czélja a Tisza-buktatás. És csakugyan ugy álltak a dolgok, hogy Tisza el volt határozva lemondásának benyujtására, de az osztrák kormánynak, a mely a magyar kormányváltozást legkevésbbé sem óhajtja, semmi oka sem volt a 14-dik szakasznak Magyarország által kivánt módositását ellenezni, mert Tisza ezzel még nem vét amaz elvállalt kötelezettsége ellen, hogy elfogadtatja a véderőtörvényt, ha tudniillik sikerül oly szövegezést találni, a mely egyrészt számol Tisza politikai barátainak módositását követelő nézeteivel, másrészt pedig nem ütközik az eredetileg iránytadóknak kijelentett szempontokba. Mihelyt a magyar szabadelvü párt a 14. §. uj szövegezésére nézve megegyezett, az osztrák kormány gondját fogja képezni az, hogy elenyésztesse a két védtörvény szövege közti különbséget.

Bécs, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ottó főherczeg nejével Brünnbe, János főherczeg Fiuméba, Lipót bajor herczeg nejével, Gizella főherczegnővel Münchenbe utazott.

Bécs, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az órák óta tartó hóvihar következtében az osztrák államvasutak vonalain több forgalmi akadály merült fel. Az attuangi, schaerdingi, steindorfi, braunaui, lambachi, gmundeni, vöklabrucki, kammeri, haidingi stb. vonalokon a közlekedés teljesen szünetel. A linczi forgalmi igazgatóság vonalain katonai segélylyel folynak a munkálatok. A hóviharok még egyre tartanak. Az északi vasut is számos vonalán beszüntette a közlekedést. A déli vasutak forgalmában még nem állottak be zavarok.

Bécs, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az északkeleti vasutak futárvonatát, mely szombat éjjel 11 órakor indult el Prágából, hóvihar érte utol s Jarmeritz és Mährisch-Budwitz közt a szélvész ismételten kitolta mozdonyát a vágányok közül. A vonat a sima havon siklott tova, de szerencsére ismét visszazökkent a vágányok közé. Az utasok ijedelme leirhatatlan volt. Ezer szerencse, hogy semmi baleset nem történt. A vonat öt órai késéssel érkezett Bécsbe.

Berlin, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Kreuzzeitung szerint általánosan czáfolják azt a hirt, hogy Scholtz pénzügyminiszter állása meg van renditve. Az uj adójavaslatok beterjesztése küszöbön áll.

Berlin, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Nordd. Allg. Ztg szerint a Szamoakérdésben a viszonyok javulnak. Pendleton konzul helyzete javul s legközelebb megkezdheti müködését.

Berlin, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Geffcken családja mindeddig nem vonta vissza a gondnokság alá helyezésért beadott kérvényt.

München, febr. 10. A Gabelsberger-ünnepély alkalmából a központi gyorsiró egyesület tegnap este ünnepélyes közgyülést tartott, melyen Gabelsberger leánya, több vendég és küldöttség is jelen volt. Az ünnepélyes közgyülésre igen sok üdvözlő távirat érkezett. Ma kivonultak Gabelsberger sirjához, hol Allfeld országos főtörvényszéki biró ünnepi beszédet tartott, melegen emlékezvén meg Gabelsberger érdemeiről. A sirra számos koszorut helyeztek.

Róma, febr. 10. Az éj csendben telt el; a város rendes képét kezdi felvenni. Elővigyázatból az őrjárati szolgálat még folyton tart.

Róma, febr. 9. Esti fél 10 órakor. A város nyugodt. A polgármester este közzé tette az előre jelzett kiáltványt, mely a következő szavakkal végződik: «A hazaszeretet és a város becsülete azt követelik, hogy nyugalommal és férfias szilárdsággal megmutatjátok, hogy sem megfélemliteni, sem az erőszak által elragadtatni nem engeditek majd magatokat.» A lapok konstatálják, hogy ma semmiféle kihágás nem történt. A zavargók által okozott kárt 100.000 frtra becsülik. Összesen 260 zavargót fogtak el.

Páris, febr. 10. *A forradalmár szocziálisták* syndikátusainak küldöttségei ma délelőtt értekezletet tartottak a munkás tőzsdén és azután Floquet miniszterelnökhöz a képviselőház és a szenátus elnökeihez Melinehez és Leroyerhez, továbbá a rajnamegyei prefekthez, a rendőri prefekturára és a városházára mentek és átadták a Bordeauxban és Troyesben tartott munkásgyülések határozatainak másolatait. E határozatok a munkaidő csökkentésére, a megállapitott legcsekélyebb napiszükségletnek megfelelő minimális munkabérre, az alkuszerü munka eltiltására stbre vonatkoznak. A rendőrségi préfektura az elyséenél és a kamaránál megfelelően intézkedett, de minden a legnagyobb csendben folyt le. Február 24-én fogják a küldöttek a válaszokat átvenni. Lyonban és Marseilleben hasonlóképen jártak el, de rendzavarás ott sem történt.

Páris, febr. 10. Az hiszik, hogy a képviselőház a kerületenkint való választásról szóló törvényjavaslatot meg fogja szavazni, *a revizionális törvényjavaslat* tárgyalásánál azonban, melyre nézve a republikánusok közt a nézetek igen megoszolnak a legközelebbi csütörtökön rendkivüli heves küzdelmet várnak.

Szófia, febr. 10. A *Reuter-ügynökség* jelentése. A hivatalos lap a fejedelem rendeletét közli, mely szerint még egy negyedik lovas és tüzérezred fog alakittatni. A fejedelem egy másik rendelete alapján a négy-négy zászlóaljból álló 12 gyalogezred, két-két zászlóaljból álló 24 gyalogezreddé alakittatik át. A bolgár nemzeti bank azt inditványozta a ruscsuk-várnai vasuttársaságnak, hogy az augusztus hóban esedékessé váló bolgár kincstári jegyeket 3.360,000 frc értékben beváltja. A vasuttársaság nem fogadta el az inditványt, hanem kijelentette, hogy előnyösebbnek látja az esedékesség napját bevárni.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, febr. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata) **Értéktőzsde**. A mai vasárnapi magánforgalom minden buzditás hiányában üzlettelen volt. Osztrák hitelrészvény jegyez 312.15. *Délután* maradt osztrák hitelrészvény 312 után 311.80.

Bécs, febr. 10. *Az osztrák-magyar bank állása február 7-ről*: Bankjegyforgalom 383·373,000 forint (— 2,589.000 frt), érczérték 234.599,000 forint (+ 112,000 forint), tárcza 127,656,000 forint (— 2,655,000 frt), lombardüzlet 21.064,000 forint (+ 674,000 frt), jelzálog-kölcsön 106.608,000 forint, (+ 135,000 frt), zálog-levélforgalom 101.507,000 forint (+ 164,000 forint).

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A tiszavölgyi társulatok mérnökeinek küldöttsége a közlekedésügyi miniszternél.** A tiszavölgyi társulatok mérnökei *Pekanovics* Imre, a sebeskörösi vizszabályozó és ármentesitő társulat igazgató főmérnökének kezdeményezésére egy küldöttséget biztak meg, hogy a küldöttség a közlekedésügyi miniszternek mondjon köszönetet a Tiszavölgy árvédelme tárgyában készitett törvényjavaslatban a szabályozási mérnökök iránt kifejeaett ama jóakaratáért, hogy e törvényjavaslat szerint a társulati mérnökök is más közszolgálati ágak mintájára csak fegyelmi uton lesznek elmozdithatók, és nyugdijélvezetre jogosittatnak. A küldöttség ma délben tisztelgett a miniszternél, hol a küldöttség nevében annak megbizásából *Boronkay* György, a berettyó-ivánfenék-mezőtur-mesterszállási vizszabályozási és ármentesitő társulat igazgató-főmérnöke a következő beszédet mondta:

«Kegyelmes uram! Mióta a nemzeti ébredésnek hazaszeretettől ihletett bajnoka, a nemes gróf Szécheayi István, mintegy 45 év előtt a Tisza-szabályozás kezdeményezésében hőn szeretett hazánk anyagi fölvirágozásának egyik alapkövét letette: azóta az ige már testté vált, ma már mindenki tudja, érzi, hogy folyóink szabályozása, ugy a köz- mint magángazdaság szempontjából, a haza fölvirágzásának egyik mellőzhetlen tényezője. A szabályozás létesitésének, a nagy kezdeményezőbe vetett bizalom mellett erős rugója volt az eredmény iránt joggal táplált remény és az érdekeltség, hogy mielőbb élvezze a sikert, megkezdette a nagy munkát és milliókat fektetett abba, a nélkül, hogy a nagy küzdelem vezérfonalát a tudomány alapjára fektetett egységes vezetés képezte volna, ennek hiányában a helyzet kényszeréből kifolyólag a szabályozás sok helyen és sok izben ujabb áldozatokat követel, hiányozván az egység, a szabályozás ügye és annak mérnökei részint a magánérdek, részint a helyi körülmények látszatos előnyei által lettek befolyásolva, és hogy a vizboritotta terek hullámaiból mindannyiszor ugy támadt uj életre a szabályozás, mint hamvaiból a Phönix, az ügy életrevalóságának kétségtelen tanujele. A dolog természetéből kifolyó sietés az ártér mai birtokosát oly terhekkel sujtja, melyeknek gyümölcseit élvezni a jövő nemzedék van hivatva, a szabályozás tavakat és mocsarakat buzaföldde alakit át, s ebben a hitelnek oly alapot szerez, melyre a hidat, mely a jelennel küzdő apák vállairól a jövőt élvezendő fiak vállaira a terhek méltányos átszármaztatását fogja eszközölni, nagyméltóságodnak a közügyek terén fáradalmat nem ösmerő buzgalma és bölcsessége, föl fogja épiteni.

A fékezendő elemi erőknek, a tudomány igényelte ösmeretét, a még müködő és excellencziád kezében évente izmosuló vizrajzi osztály hangya szorgalma meg fogja szerezni. A szabályozással együtt fejlődött annak mérnöki kara, az ifjabb nemzedék honi oktatása és a gyakorlat terén rövid idő alatti hasznavehetősége, mig egyrészről nyugot bármely müvelt országával is versenyképes, más részről jogosulttá teszi a reményt, hogy egy ujabb nemzedék, a szabályozás kezdetén kevés, de kitünő szakférfiaknak méltó utóda leszen. A szabályozás müszaki követelményeinek szellemi munkása a mérnök, ikertestvére az anyag munkásának, a mérnöké a szellem, a munkásé az anyag hatalma, együttes erővel alkotnak szabatos egészet; fénytelen éjek viharjaiban, midőn ember és állat fedél alá vonul, egymás mellett állanak őrt a gáton, a munkás fáradalmához kitartást a mérnök példája s a mérnök fáradalmához uj erőt a kötelességérzete ád, és érzetében a felelősségnek a mérnök elfelejti, hogy ha a vihar által letörölt verejtékének helyét egy sorvasztó betegség váltja föl a közszolgálat más ágaitól eltérőleg, sem maga sem családja részéről, a törvényben positiv gondoskodást nem talál. Excellencziád az első miniszter, a ki a szabályozás és mérnökei együttes érdekében törvényjavaslatot készitett, melyben törvényerőre emelkedik, mig egyrészről a mérnököt szorosabban füzi a szabályozás ügyéhez, másrészt a mérnök véleményének független nyilvánitását, egyéniségének kifejlődését, munkaképtelensége esetén szerény kenyerét, a törvény védelmében, magától a mérnök egyéniségétől teszi függővé és biztositja. Eljöttünk tiszavölgyi mérnökök, kötelességeik által visszatartott társaink nevében is, hogy nagyméltóságodnak a szabályozás és mérnökei érdekében egyiránt felölelő törvényjavaslatáért köszönetet mondjunk. Fogadja ekszczelencziád szivünk hálájának őszinte kifejezését, engedje további kegyeit mindenkorra kérnünk, és engedje a gondviselés hogy hazánk közügyeinek élén nagyméltóságod sokáig éljen.

Baross Gábor közmunka- és közlekedésügyi miniszter válaszában kiemeli, hogy meg van győződve, hogy a szabályozás ügyének hasznos szolgálatot tett, midőn a szabályozási mérnökök érdekét a közügy szempontjából szükséges egyöntetü vezetés mellett magával a szabályozás ügyével a törvényjavaslatban ugy kötötte öszsze, hogy a sok fáradtsággal járó szellemi és anyagi erőt igénybe vevő árvédelemnél a mérnöknek azon nyugalmat megszerezni törekedett, hogy önfeláldozás esetén a mérnök személye és családja jövője iránt legalább némileg megnyugtatva legyen — kifejezést adott azon tapasztalatának, hogy a társulati mérnökök feladatuknak megfelelni törekesznek, és reményli hogy e törvény életbeléptetése által nagy horderejü kötelességöknek még inkább meg fognak felelni. Ezek után a miniszter minden egyes tagot magának bemutattatván, mindegyikhez társulata ügyeiről részletes tájékozottsággal kérdéseket intézett.

* **Dunagőzhajózási társaság.** A napokban, mint jelentettük, a közlekedési miniszteriumban több órai tanácskozást tartottak *Baross* Gábor közlekedési miniszter és a dunagőzhajózási társaság képviselői: *Cassian* elnök, *Marchetti* igazgató és dr. *Polacsek* főtitkár. A tanácskozásban *Kilényi* Hugó miniszteri tanácsos a tarifaosztály főnöke is részt vett. Végleges megállapodásra még ez alkalommal nem jutottak. *Baross* miniszter — mint a Frdblatt jelenti — jegyzőkönyvi egyezmény-szöveget terjesztett a társaság képviselői elé, hogy aláirják, de ezek kijelentették, hogy az egyezményt most még nem irhatják alá, mert erre nem hatalmazta fel őket az igazgatóság. Az igazgatóságnak ismernie kell az összes követeléseket, melyeket a magyar kormány támaszt és csak akkor bocsátkozhatik további tárgyalásokba. A bécsiek még az nap vissza is tértek Bécsbe. Az egyezmény szövegének főbb pontjai az emlitett lap szerint következők: A magyar kormány azt kivánja, hogy a dunagőzhajózási társaság igazgatása az osztrák-magyar államvasut jelenlegi igazgatásának mintájára szerveztessék, mely czélból tehát mindenekelőtt magyar igazgató bizottságot kellene alakitani, melynek elnöke magyar forgalmi igazgató, tagjai pedig magyar állampolgárok volnának. A magyar igazgatóbizottság egy kormánybiztos jelenlétében tartaná üléseit. A közös igazgatósági ülések felváltva Budapesten és Bécsben tartandók. A társaság magyar képviselete a lehető legtágabb teljhatalommal ruháztassék fel s a hivatalos forgalmi nyelv Magyarországon a magyar legyen. A tarifapolitikát illetőleg Baross miniszter oly határozatokat kiván az egyezménybe iktatni, melyek a magyar kormánynak bizonyos garancziákat biztositanának. A tarifastipulácziók általános természetüek. Tanácskozás közben a magyar behozatal és kivitel érdekei is szóba kerültek szemben az általános tarifákkal. A bécsi képviselők arra igyekeztek a minisztert indítani, hogy egyes követeléseiről mondjon le, s czélzást is tettek arra, hogy a társaság igazgatótanácsa a miniszter követeléseit talán el sem fogadja, de a miniszter nem engedett. Az igazgatótanács hétfőn veszi tudomásul meghatalmazottjainak jelentését.

* **Az osztrák-magyar Lloyd** igazgatósága az uj szerződés megkötése után tudvalevőleg azonnal azzal a kéréssel fordult a külügyminiszteriumhoz, hogy adjon neki három millió forintot előlegül. A kérvény még mindig nincs elintézve. Az osztrák kereskedelmi miniszterium már közölte határozatát a külügyminiszteriummal, de a magyar kormány még nem adott választ a miből azt következtetik, hogy kedvezőtlen lesz.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az első magyar sertéshizlaló részvénytársaság** mérlegét a következő tételekkel zárta le: *Vagyon*: Pénztárkészlet 50,755 frt 38 kr. Ingóságok és mindennemü szerek 14,989 frt 15 kr. Szálloda berendezés 1601 frt 2 kr. Szállodaépület és egyéb lakházak 65,386 frt 19 kr. Ingatlanok számlája: malom, gépek, üzleti épületek és berendezések 484,516 frt 53 kr. Kőbányai ház 10,000 frt. Adósok folyó számlában 381,608 frt 09 kr. Pesti magyar kereskedelmi bank betétek 130,820 frt. Szállitó eszközök és vonójószág 2862 frt 17 kr. Különféle anyagok 3865 frt 74 kr. Érczpénz készlet 94 frt. Eleség készlet 19,145 frt 93 kr. Összesen 1.165,644 frt 20 kr. *Teher*: Részvénytőke 500,000 frt. Tartaléktőke kamatostul 66,150 frt. Fel nem vett osztalék 38 frt. Hitelezők folyó számlában 228,651 frt 67 kr. Elfogadványok számlája 250,500 frt. Értékcsökkenési tartalékalap 40,000 frt. Nyereség és veszteségszámla 1888. évi nyereség 77,761 frt 44 kr, 1887. évi nyereség áthozatal 2543 frt 9 kr. Összesen 1.165,644 frt 20 kr.

** **A pesti Viktória gőzmalom** mult évi mérlegében kimutatott 74,369 frt 28 krnyi tiszta nyereségből az alapszabályszerü levonások után marad 61,484 frt 97 frt, mire azt a javaslatot fogja tenni az igazgatóság, hogy ez összegből 30,000 frt, részvényenként számitandó 10 frtnyi osztalék, és elsőbbségi kötvényenként számitandó 2 frt 50 krnyi felülosztalék kifizetésére forditassék, továbbá: a tartalékalaphoz 29,584 frt 44 kr, az általános segélyalaphoz 300 frt csatoltassék, a maradék 1,600 frt 53 kr, pedig uj számlára átvitessék. A mérleg a következő tételekkel záródik: *Vagyon*: Lakház 25,000 frt. Gyártelep 823,039 frt 5 kr. Lovak és kocsik 1,400 frt. Irodai berendezések és szerek 3,450 frt. Pénztár 5,553 frt 74 kr. Biztositéki értékpapirok 13,092 frt 75 kr. Váltó 20,891 frt 30 kr. Utánvételek 986 frt 12 kr. Biztositási dijak 1,110 frt 52 kr. Kőszén 520 frt. Anyagok 5,846 frt. Zsákok 50,311 frt 47 kr. Buza és rozs 322,072 frt 42 kr. Őrlemények 252,626 frt 40 kr. Adósok 978,706 frt 61 kr. Összesen 2.504,606 frt 38 kr. *Teher*: Részvénytőke 360,000 frt. Elsőbbségi kötvények 360,000 frt. Tartalékalap 210,415 frt 56 kr. Elfogadvány 983,129 frt 33 kr. A nyugdijalap 33,314 frt 1 kr. A betegsegélyző alap 5,050 frt 82 kr. Munkások segélyalap 285 frt 13 kr. Segélyalap 254 frt 16 kr. Osztalék 32 frt. Az 1888. deczember 31-iki elsőbbségi kötvények kamatja 4,837 frt 50 kr. Az 1887. deczember 31-iki elsőbbségi kötvények kamatja 7 frt 50 kr. Atvitel 47,420 frt. Törlesztési alap 44,626 frt 48 kr. Hitelezők 380,864 frt. Nyereség 74,369 frt 28 kr. Összesen 2.504,606 frt 38 kr.

** A **magyar kereskedelmi csarnok** ma délután tartotta rendes közgyülését domonyi Brüll Miksa elnök nyitotta meg. A titkár által előterjesztett évi jelentést tudomásul vették. A pénztáros bemutatja az egyenleget és a költségvetést, mire a közgyülés a felmentvényt megadta. A költségvetés szerint a f. évi bevételek és kiadások egyaránt 10,9000 forinttal vannak előirányozva. Élénk eszmecserét keltett Schwarz Antal tagnak abbeli inditványa, hogy intézkedések történjenek az irányban, hogy az egylet üdvös müködésének kiterjesztése mellett ujabb szakosztályok léptettessenek életbe. Különösen kiemeli inditványozó az üveg, porczellán és kőedényárukat, melyekre nézve az alapszabályokban egy szakosztály létesitésének eszméje le van fektetve, a nélkül, hogy e szakosztály aktiválva volna. Beható vitatkozás után a közgyülés megnyugodott az elnök abbeli nyilatkozatában, hogy a választmány e szakosztályt készségesen aktiválja, mihelyt e szakosztályba kellő számu tag jelentkezett. A számvizsgáló bizottság tagjaiul egyhangulag ifj. Mössmer József, Auer Gyula és Spitzer Ignácz lettek megválasztva. Az alapszabályok 27. §-át akként módositották, hogy a választmány a szakosztályi elnök megválasztását magára a szakosztályra is bizhatja és hogy a szakosztály elnöke abbeli minőségénél fogva tagjává válik a választmánynak. Ezután megejtetvén a választások, megválasztattak: Alelnöknek: Brázay Kálmán. Választmányi tagoknak: Abelesz Jakab, Adler Ignácz, Brust Dávid, Demjén Ignácz, hatvani Deutsch Sándor, Eder József, Ernyei Gyula, dr. Farkas Emil, Fon Dezső, budai Goldberger Berthold, Gross Mór, Grünbaum Miksa, Grünwald Adolf, Herz Vilmos, Kolmer Agoston, megyeri Krausz Lajos, Leipniker Gyula, Mautner Adolf, Pollák Mór, Pinkász Zsigmond, Singer Bernát, Strasser Sándor, Tschögl Henrik és Weisz Adolf. Brázay Kálmán ujból megválasztatott alelnök köszönetet mond a személyébe helyezett bizalomért. Végül az elnökségnek és a választmánynak jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak mult évi müködésükért, mire a közgyülés véget ért. A szokásos banket, tekintettel az országos gyászra, elmaradt.

** **Az országos fogyasztási szövetkezet** Keleti Károly min. tanácsos elnöklete alatt ma délelőtt tartotta első évi rendes közgyülését. Az évi jelentés szerint a szövetkezet tagjainak száma tulhaladja az ötszázat. Müködésének ideje alatt 1887. szeptember óta 1888. deczember hó 31-ig elért összforgalom 149373.39 forintra rugott. Az igazgatóság a forgalmi tőke előteremtése czéljából 80 darab 250 frtos kötelezvény kibocsátását vette czélba. A kötelezvényekből deczember hó 31-ig 58 darabot bocsátott ki 14,500 frt értékben. Az évi tiszta nyereség a jutalékok levonása után 4872 frt 95 kr. Az igazgatóság azt javasolja, hogy 4825 frt 22 kr 5%-os osztalék gyanánt a részvényesek között kiosztassék. A közgyülés hosszabb vita után elfogadta az igazgatóság javaslatát, mire az alapszabályok néhány szakaszát módositották.

Közgyülések heti naptára.

— Február 11-től 17-ig. —

Budapesten:

Február 12. Budapesti kisiparosok takarék és kölcsön-egylete mint szövetkezet.
Február 16. Első magyar iparbank. — Budapesti bankegyesület részvénytársaság.
Február 17. Magyar földhitelintézet alapitóinak közgyülése. — Magyar-nyugoti vasut részvénytársaság (rendk.). — Első magyar gyapjumosó és bizományi részvénytársulat.

A vidéken:

Február 11. Bodrogközi takarékpénztár Királyhelmeczen. — Nagykun-karczagi takarékpénztár. — Sárbogárdi takarékpénztár.
Február 12. Báttaszéki kerületi takarékpénztár. — Devecseri takarékpénztár. — Enyingi takarékpénztár. — Nagylaki takarékpénztár. — Répavidéki takarékpénztár Csepregben.
Február 13. Bulkeszi takarékpénztár.
Február 14. Almásjárási takarékpénztár. — Biharmezőkeresztesi takarékpénztár.
Február 15. Borsodmezőkeresztesi takarékpénztár.
Február 16. Bicskei takarékpénztár. — Kunszentmiklós-dabasvidéki takarékpénztár. — Vágbalparti első ármentesitő társulat Ersekujvár.
Február 17. Apatini takarékpénztár. — Aradmegyei takarékpénztár. — Bajai takarékpénztár. — Békés-csabai népbank-egyesület. — Békéscsabai takarékpénztár-egyesület. — B.-gyarmati népbank. — Csongrádvárosi takarékpénztár. — Debreczeni ipar és kereskedelmi bank. — Dévaványai takarékpénztár. — Dobsinai takarékpénztár és előlegezési intézet. — H.-böszörményi gőzmalom. — H.-nánási takarékpénztár. — H.-szoboszlói takarékpénztár. — Keszthelyi takarékpénztár. — Kisvárdai ipar- és kereskedelmi bank. — Komáromi első takarékpénztár. — Kőszegi takarékpénztár. — Kunszentmártoni takarékpénztár. — Külső szolnokmegyei takarékpénztár. — Nagy-szalontai takarékp. — Nagyszentmiklósi népbank. — Orosházi általános takarékpénztár. — Pestmegyei abonyi takarékpénztár. — Szabadkai kereskedelmi és iparbank. — Szatmári kereskedelmi és iparbank. — Szatmári népbank. — Szombathelyi ált. takarékpénztár. — Tasnádi takarékpénztár. — Temesvári első takarékpénztár. — Toroczkói takarékpénztár. — Váczi ipar és kereskedelmi hitelintézet. — Váczvidéki népbank. — Zirczvidéki takarékpénztár.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Február 10. —

Értéktőzsde.

— Vasárnapi forgalom. —

A mai értéktőzsdei magánforgalom gyenge volt, az irány szilárd maradt. Osztrák hitelrészvény 312.50-től 312.40-ig, magyar aranyjáradék 101.57½-től 101.62½-ig magyar papirjáradék 94.20-on kelt.

* **Az osztrák-magyar államvasuttársaság** egyesült igazgató-tanácsa tegnap és ma Budapesten Joubert elnök elnöklete alatt üléseket tartott, melyekben különböző adminisztrativ ügyek, köztük a f. évi épitkezési programm, képezték a megbeszélés tárgyát. A keleti vasutak átvételének kérdése — a mint a B. C. értesül — e tárgyalások által nem lépett további uj stádiumba.

NAPIREND: február 11-én.

Naptár: Hétfő. — Róm. kath.: Dezső vt. — Prot.: Eufrozina. — Görög-orosz: (január 30.) Nagy Vazul. — Zsidó: (adar 10.) — Nap kél 7 ó. 15 p., nyugsz. 5 ó 16 p. — Hold kél 12 ó. 56 p. délután, nyugsz. 4 ó 9 p. reggel.
Horvát miniszter fogad d. e. 10— d. u. 1.
A fővárosi gazdasági és pénzügyi bizottság ülése d. e 10 órakor a régi városházán.
Föv. magánépitészeti bizottság ülése d. u. 5 órakor a uj városházán.
A magyar tudományos akadémia II. philos. társadalom és történettudományi osztály ülése d. u. 5 órakor Felolvasók: Fraknói Vilmos és Majláth Béla.
A nemzeti zeneiskola hangversenye este 7 órakor a fővárosi vigadóban.
Az országos rabbiképző intézet felső tanfolyamának theologiai egylet felolvasó-estélye d. u. 6 órakor saját helyiségében (Bodzafa-utcza 26. sz.)
Kerületi esküdtek választása.
Az uj országház gipszmintája megtekinthető egész nap Jelentkezhetni az épitészeti irodában. Belépti dij 50 kr. a «Jószív» javára.
Kereskedelmi muzeum. Hazai termékek állandó kiállitása. Városligeti iparcsarnok. Naponként szabad bemenet mellett nyitva d. e. 11 órától d. u. 4 óráig.
Történelmi arczképcsarnok a budai várbazárban nyitva d. e. 9—12.
Nemzeti muzeum: term. és néprajzitár d. e. 9— d. u. 1.
Iparmüvészeti muzeum az Andrássy-uton d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Orsz. tanszermuzeum a budai állami tanitóképző intézet épületében d. e. 9—12 és d. u. 3—6.
Gazdasági muzeum a Köztelken d. e. 10— d. u. 5-ig.
Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től 1 és 3—5-ig.
Vörös-kereszt-egyleti Erzsébet-kórház (Budán, Krisztinaváros) I. és II. osztályán levő betegek meglátogathatók d. e. 9—11, d. u. 2—5 óra között, a III. osztályon levő betegek d. u. 2—4 óra között, idegenek megszemlélhetik a kórházat d. u. 2—4 óra között.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.
Egyetemi könyvtár d. e. 10—12 és d. u. 4—8.
Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Állatkert és az ottani jégpálya nyitva egész nap. Délután 3 órától katonazene. Belépti dij 30 kr.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos**

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK

NEMZETI SZINHÁZ

Évi b. 31. Havi b. 5.

Budapest, február 11-én.

A makranczos hölgy.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta Shakespere Forditotta Lévay.

Személyek:

Baptista	Szigeti J.
Vincentio	Pintér
Petruccio	Gyenes
Lucentio	Benedek
Gremio	Gabányi
Hortensio	Horváth
Tranio	Vizvári
Biondello	Faludi
Grumio	Sántha
Kurta	Kőrösmeze.
Bromio	Egressi
Katalin	G. Csillag T.
Biánka	Tolnainé
Özvegy	J. Gaál I.
Szabó	Dezső
Divatárus	Latabár
Gergely	Mátrai
Fülöp	Magyari
Nathanael	Abonyi
Péter	Tompa
Lord gyermekei	Juhász F.
» »	Dankó J.
» »	Nagy E.
» »	Majthényi
Paraszt	Vincze
Felesége	Nirschyné
Leánya	Kranner J.
Cseléd	Marczellné
Bérszolga	Fekete
Hordár	Kling
Levélhordó	Tóthfalusy

Mozgó babák:

Japáni baba	Müller K.
Babatündér	Maruzzi F.
Chinai baba	Zsuzsanics E
Tyroli baba	Kürthy A.
Spanyol baba	Doroginé
Dobverő baba	Kiss H.
Beszélő baba	Weisz Sz.
Szerecsen baba	Monori T.
Arszlán	Pini H.
Polichinelle	Mazzantini E
Chinai	Jeszenszky
Portás	Gonda

Kezdete 6½ órakor.

Holnap, február 12-én. Wilt M. asszony vendégjátékával: *Sába királynője.*

NEP-SZINHAZ

Budapest, február 11-én.

Szitakötő.

Énekes vigjáték 3 felv. Irták Meilhac és Halévy. Forditotta Kürthy Emil.

Személyek:

Marignan	Szirmai
Michu	Boránd
De la Houppe	Kassai
Edgard	Lubinszky Ö
Bárónő	Klárné
Szitakötő	Pálmai I.
Culcoré	Horváth V.
Darcassonne	Makó
Filoche	Ujvári
Bibi	Gyöngyi
Turlot	V. Kovács
Adéle	Arányi I.
Catherine	Vidorné
Lolote	Béni I.
1-ső leány	Kálmán E.
2-ik »	Doroghi L.
Szolga	Fáncsi
Suhancz	Balog E.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, február 12-én. *A titkos csók.*

Kezdete 7 órakor.

Holnap, február 12-én. *Bölcs Salamon.*

M. KIR. OPERAHÁZ.

Évi b. 23. Havi b. 5.

Budapest, február 11-én.

Wilt M. assz. és Prevost H. vendégjátékával:

A troubadour.

Opera 4 felv. Irta Cammerano Salvator. Olaszból forditotta Nádaskay Lajos. Zenéjét szerzette Verdi.

Személyek:

Luna	Bignio
Leonora	Wilt M.
Azucena	Fleisig M.
Marinco	Prevost H.
Fernando	Tallián
Ines	Doppler I.
Ruiz	Stull K.
Hirnök	Szegedi
Egy czigány	Váradi

Az opera után:

A babatündér.

Látványos ballet 1 felv. Szerzette Hassreiter és Gaul. Zenéjét irta Bayer.

Személyek:

Játékkereskedő	Smeraldi
Mindenese	Zolnai L.
Segédje	Revere M.
Lord Plumpsterhire	Singer N.
Lady Plumpsterhire	Bérczi I.

NÉMET SZINHAZ.

Budapest, február 11 én.

Róbert I. vendégjátékául:

Das Leben ein Traum.

Drámai költemény 5 felv.

Kezdete 7 órakor.

Első fővárosi orpheum

Igazgató: SOMOSSY KÁROLY.

Nagymező-utcza 17. sz. alatt.

Ma fellépnek (csak rövid ideig) **Mr. O. Kil** ventrolocista ugy mint **Mlle Tusini**, kitünő franczia énekesnő, továbbá

Az éj csodája:

Mythikai eredeti varázs-képlet. Feltalálta és bemutatja **Miss Bisere** 8 hölgy segédlete mellett.

A fenti mutatványszám teljes magyarázata az előadás müsorozatán.

Ugymint **Mr. Lauk** és **Hurly** tornászok, **Sisters St. Felix**, amerikai ének- és tánczosnők, **Mr. Vry** és **Miss Vanda Broks**, **Duncan** eredeti négerek, **Ángyal Arpád**, **Széll Irma** magyar énekesnő, **Syre nővérek**, bécsi duettisnők, **Martiny** hangverseny énekes, **Wladimiroff testvérek**, nemzetközi énekesek, **Schenk Márton** és **Mr. Canary** bűvész.

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az ***Egyetértés*** *január 21-diki számában.*

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 20 kr. bélyegilleték is fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

Házassági ajánlat.

Egy 29 éves izr. 1200 frt évi jövedelemmel biró nyugdijképes körjegyző ezen már nem szokatlan uton nősülni óhajt. Igényei: 17—22 éves, háziasan nevelt, művelt leány, kinek 8—10 ezer forint hozománya van. Komoly ajánlatok «Arnold 1860» chiffre alatt ezen lap kiadóhivatalához intézendők. Discretió becsületszóval biztosittatik. 3336

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények rendkivül olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 9075

Vaskereskedés.

Budapest-Kőbányán egy élénk forgalmu vaskereskedés kedvező feltételek mellett eladó. Szükségeltető alaptőke 3—4000 frt. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 3362

35 ezer forinttal

megvehető egy csaknem **ötezer** holdas birtok, melyből 500 hold kitünő szántóföld, 250 hold rét, 2000 hold szerszámfa és slippernek alkalmas vörös bükk, a többi fiatal bükk, cser és páratlan legelő. Mészégetés nagyban. Az italmérési jog v. 10 ezer forinttal legközelebb meg lesz váltva. Mindennek ára 87 ezer forint. A tulajdonos **levélileg** nem ad bővebb felvilágositást, a komoly reflektáns hozza azt az áldozatot, tekintse személyesen meg a birtokot. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 9222

Tüzmentes

és betörés ellen biztos pénzszekrények, minden nagyságban igen olcsón kapható, Hesky testvérek pénzszekrény gyári raktárban, képviselő **Spitzer Fülöp** Károly-körut 7. 8730

Emeletes ház

kerttel, 36,000 forintért eladó. Bankteher 18,000, előpénz 8000 frt, a hátralék évi részletekben fizetendő. — Tiszta jövedelme 2600 frt. Czim a kiadóhivatalban. 3349

Egyszerü és finom 8735

BUTOROK

legjobb minőségben **legolcsóbban** kaphatók csakis az **Andrássy-ut 28. szám alatti** BUTORTELEPBEN.

Nem szédelgés

uj ruhákkal, melyek mint régiek adatnak el, hanem csakis uraságoktól levetett uriöltönyök a legnagyobb választékban a legolcsóbb áron kaphatók: **Károly-körut 2. szám,** a hatvani-utcza sarkán, az **udvarban.** Ugyanott ruha-kölcsönző intézet. 9108

A főváros

közelében egy nagy szép fekvésü emeletes kastély 8 hold gyümölcsös kerttel előnyös áron eladó. Közlekedés nagyon jó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7426

Makulatura!

Felvágatlan Egyetértés mmázsánkint kapható. Bővebbet a kiadóhivatal.

Vétel.

Házat keresek

megvételre 10—15,000 forint azonnali lefizetéssel. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3350

Alkalmazást keres

Házmesteri

állást óhajt egy gyermek nélküli házaspár, ki már több éveken át ily minőségben működött. Beszél magyarul, németül és tótul. Czim a kiadóhivatalban. 3317

Egy szegény

hivatalnok, ki daczára **jobb keze hiányának** a hirlap kiadóhivatallal járó összes teendőket képes elvégezni, mindazáltal csupán ismeretség hiányában éveken át alkalmazást nem nyerhetvén, kénytelen a legnagyobb nyomorral küzdeni. Óhajtana oly nemes és nagylelkü emberbarátot találni, a ki hajlandó volna őt kegyes pártfogásába, illetőleg jótékony segélyezésében részesiteni. Szives ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek «Szegény hivatalnok» czim alatt. 7440

Egy fiatal ember,

ki a férfiszabászat minden ágában jártas, valamely szabóüzletben mint szabász szerény igények mellett alkalmaztatni óhajt. Czim a kiadóhivatalban. 7437

Alkalmazást nyer

Kerestetik

egy jó magyar **gazdaasszony** ki a főzésben s falusi háztartásban jártas. Pest közelében lakó gyermektelen tisztes uricsaládhoz, hol az illető esetleg állandó otthonra találhat. Czim a kiadóhivatalban. 3346

Lakás és bérlet

Utczai lakás.

5 szoba, konyha, éléskamra, pincze, padlás, II. emeleten, május 1-től kiadandó IV. ker., molnár-utcza 20. 3355

Nyári lakás kerestetik

csakis a városligetben, 2 szoba, konyha és veranda. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek **K. H.** alatt. 7434

Lakás kerestetik.

3—4 szobás, kényelmes berendezésü utczai lakást keresek május 1-ére a belvárosban, vagy a belvároshoz közel eső utczák egyikében. Ajánlatokat árkitétellel a kiadóhivatalba kérek **K. H.** alatt. 7433

Kerestetik

a Ferencz- vagy József-városban egy külön bejáratu **butorozott szoba** földszint vagy első emeleten bejárattal a kapu alatt illetve a lépcsőházból. Czim a kiadóhivatalba küldendő «A. 13.» alatt. 7435

Két elegánsan

butorozott utczai szoba a váczi-utczában (szalon és hálószoba) azonnal kiadó. Bejárat a lépcsőház mellett. Czim a kiadóhivatalban. 7370

Oktatás.

Egyetemi

bölcs. hallg. reál. polgári és ker. isk. tanulókhoz ajánlkozik korrepetitornak. Czime a kiadóhivatalban. 7439

Nemzeti zenedét

és **zeneakadémiai tanfolyamot** végzett művelt fiatal ember mérsékelt feltételek mellett hajlandó zongora-leczkéket adni. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 7441

Különféle.

Gyári vállalathoz,

mely a belybeli piaczon évek óta fennáll, 20—30,000 frtnyi tőkével társ kerestetik. Bővebbet **Csebényi Adolf** ügyvéd urnál, IV., hal-tér 5. sz. (d. u. 3—6-ig). 3343

Franczia nyelvtan.

Mindazoknak, kik gyorsan és könnyen akarják elsajátitani a franczia nyelv alap-elemeit, ajánljuk **Ploetz Károly** elemi franczia nyelvtanát, mely eredetileg már 35 kiadást ért s mint jeles könyv elismert. Magyarra forditotta **Nagy Lajos.** Ára 88 kr. (melyet legczélszerübb levélbélyegekben beküldeni. Kapható a **Pallas** könyvkiadóhivatalában Budapesten.

Előleg

arany-, ezüst-ékszerek, értékpapirok-, sorsjegy letétjegyekre bankok- és takarékpénztárraktól leszállitott kamatok mellett **Kohn Edénél,** Gránátos-utcza 6. a megyeháznak átellenében. ugyanott mindig a be nem váltott **aranyórák, lánczok, karpereczek** és különféle **ékszerek olcsón** kaphatók. 8948

A balaton-henyei faiskolából kaphatók:

1. **Elültetésre alkalmas igen szép, erőteljes spárgagyökerek,** két legjelesebb franczia fajban, u. m.: argenteuili jobbitott késői, és argenteuili jobbitott korai (Griffes d'Aspenges hâtives ameliorées d'Argenteuil et tardives ameliorées d'Argenteuil) még pedig:

100 darab 1 éves 1 frt 50 kr
100 darab 2 éves 2 frt — kr
100 darab 3 éves 3 frt — kr

Szakszerü mivelési utasitás a küldeményhez dijmentesen mellékeltetik.

2. **Gyümölcsfák.** Almafa 110 fajban, körte 127 fajban, birs 6 fajban, berkenye 1 fajban, mandula 5 fajban, őszi-baraczk 47 fajban, kajszibaraczk 20 fajban, szilva 31 fajban, cseresznye 19 fajban megyfa 18 fajban, fügefa 4 fajban dbja 25 kr, ribizke 12 fajban dbja 15 kr, köszméte 16 fajban dbja 20 kr, málnatő 25 fajban 100 db 5 frt, szamócatő 74 fajban 100 darab 3 forint, magonczok 22 fajban 100 drb 2—5 frtig. Az 1—2 éves szép oltványok drbja 25 kr. A 3—4 éves igen szép és erős példányok drbja 35—50 kr.

A megrendelések **Teleki János** főkertészhez **Balaton-Henyébe,** u. p. **Kővágó-Eörs** intézendők.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában kapható.

A FÉRJ.

FRANCZIA REGÉNY.

IRTA

RICHEBOURG EMIL.

Négy kötet ára 3 frt 60 kr.

Hol keressük a legjobb POUDERT?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle „Blaha Serail POUDERT“

Blaha Luisa (bárój Splényiné) szinművésznő legkedveltebb arczrizspora.

Valamennyi arczpor legjelesebbje ugy nappalra, mint estére, **tekintélyek által megvizsgáltatván, vegytisztának és tökéletesen ártalmatlannak találtatott.** Mint pipere-czikk nélkülözhetlen, az arczbőrnek a leggyöngédebb fehérséget, ifjukori üdeséget, szépséget és rózsapirt kölcsönöz. **Egy doboz ára 60 kr., nagyobb 1 frt.**

CRÊME POMPADOUR.

Az illatszat terén jelentékeny párisi kitünőségekkel való összeköttetéseim folytán sikerült, a világhirü és fölötte hatásos **„Crême Pompadour“** egész eredeti tisztaságában és erejében előállitanom. Ez azon szer, melylyel a hirneves **Pompadour asszony** egész agg koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna; azért nem mulaszthatom el a tisztelt hölgyvilágnak azt a legbathatósabban ajánlani. E kitünő szer jóval felülmul minden eddigi ennemű gyártmányt.

„Crême Pompadour“ este és reggel alkalmaztatik, arczot és kezet bedörzsölve; aztán egy kissé behintendő a **„Poudre de Serail“**-jal. **Egy tégely ára 1 frt 60 kr.**

Kapható a készitőnél:

MÜLLER J. L.

illatszer és pipereszappan gyári raktárában:

Budapest, Koronaherczeg-utcza 2.

A vidéken valamennyi hirneves gyógyszerész és kereskedő uraknál.

Dus választék rendkivül kitünő fog-, haj- és ruhakefékből, fésük, bivalyszarv, elefántcsont és békateknőből, mindennemü tükrök, szivacsok, legfinomabb köröm-ollók, hajsütők. — Továbbá **hölgyeknek különös figyelmébe** *ajánlom, folyton a legdivatosabb és legujabb hajtükből berendezett dus választékuraktáromat.* Külföldi gyártmányu illatszeráruk olcsóbbak mint bárhol.

Óvakodjunk a hamisitásoktól s határozottan csak **Müller J. L.**-féle **«Blaha Serail Pouder»**-t kérjünk, mely a budapesti országos kiállitáson a legnagyobb kitüntetésben részesült. 4637

Földhitel - igérvények

Huzás már február 15-én.

Főnyeremény **50,000** frt osztr. ért.

drbja **1** frt és **50** kr. bélyeg.

A "MERCUR"

kiadóhivatalának 9083

bank- és váltó-üzlete.

Politzer S.

BUDAPEST, Dorottya-utcza 12. sz.

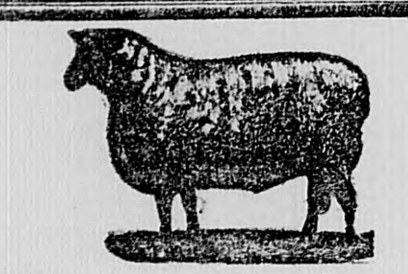

Tenyészkos

Nagyméltóságu gróf Károlyi Alajos Mágocs uradalma (Csongrádmegye, vasuti állomás Orosháza) merino (elect. negretti) törzsjuhászatában 9218

60 darab 3 és 2 éves tenyészkos eladó igen jutányosan. 30 frttól 80 frtig terjedő, a mostani viszonyok és mérsékelt finom gyapju áraknak megfelelő tenyészanyag.

Bővebb felvilágositással **Skita Sándor** juhászati intéző szolgál. (Lakik: **Csongrád-Mágocson,** u. p. Szentes.)

A nekünk bemutatott számtalan meghizható hiteles köszönetirat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, **az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást,** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket** gyógyit **ujgyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**

Dr. GARAY ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt császr. kir. oszt.-főorvos.

Lakás: BUDAPEST,

IV. ker., kigyó-utcza I. sz.

Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — **Nőknek külön váróterem.** 9124

Ugyanott megjelent és szerzőnél Dr. GARAY ANTAL-nál megrendelhető:

Népszerü utmutató

a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez czimü könyv, máris a második kiadás. — **Ára 2 frt 50 kr.**

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. II. A nemi élet eb redése. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. IV. A hugycsőlakár (Tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilis). VI. Fehérfolyás. VII. Elgyengült ferfierő. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitutió.

! Olcsó, de nagyon olcsó!

Miután a **Schulhof A.**-féle czipőraktár csődtömeg áruit körülbelül 8000 párt a fele értékben megvettem, azon helyzetben vagyok, hogy azokat a t. cz. közönségnek minden árban eladjam.

Férfiaknak:	
Férfi lasting czipő egy darabból	3.50
Lasting regatta, varrott talppal	3.20
Vitorlavászon fél czipők, sárgabőr boritással	2.80
Salonlak regatta, varrott talpu	3.10
Betétes salon lakczipő, varrott talpu	4.50
Pinczér czipők	2.20
Marhabőr czipő erős talppal	3.20
Borjubőr czipő egy darabból	4.—
Borjubőr betétes czipő varrott	4.50
Nőknek:	
Zergebőr regatta fél rámás	2.20
Lasting czipő selyem czuggal	3.—
Lasting regatta fél rámás talppal	2.20
Zergebőr, czugos czipő, legfinomabb	3.—
Atlasz czipők minden szinben	1.30, 1.50, 1.80 2.—
Arany porczipő	1.60, 1.80 2.—
Atlasz és satin czugos czipő	1.—, 1.50 3.—
Vitorlavászon regatta, sárgabőr boritással	1.60

Nemez áruk minden árért.

4 pár czipő vételnél 1 pár gyermek-czipő ingyen adatik. Tisztelettel a csődtömeg tulajdonos 9096

MAJO J.,

Budapest, Károly-laktanya, 6. és 7. sz. alá czimzendők. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bőtapasztalat folytán, ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit, elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél **fehérfolyást,** beleszkendezés nélkül és bármely **női** bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményét a **hátgerinczbajokat** gyógyit **15 évi katonaorvosi** tapasztalat után a legujabb **gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY

volt **cs. kir. ezredorvos.**

Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz. I. em. bejárat a lépcsőnél.

Rendel délelőtt ½10—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek u. m. férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. — Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 8733

Vetőmag-eladás.

Chevalier-Golden Melon árpa, cubai zab, köles, mohar, kétszer kaszálható baltaczim, franczia perje, csomós ebir, árva rozsnok, Trigonella foenum graecum magvakat s többféle legjobb minőségü burgonya fajtát, a **kisbéri m. kir. ménesbirtok igazgatósága áruba bocsájt.** 9203

Legolcsóbb sorsjegy-nem!

JÓ SZIV-SORSJEGY

Évenként 3 huzás. Legközelebbi huzás már február 15-én.

Főnyeremény 30.000 frt és számos **melléknyeremények.**

Minden sorsjegyre feltétlen kell egy nyereménynek esni.

Eredeti sorsjegyek pontosan a hivatalos árfolyam szerint vagy részletfizetésre.

csoportokban:

10 darab 31 hónapos részletekben à 1 forint 60 kr.
20 darab 34 hónapos részletekben à 3 forint 20 kr. 9137
30 darab 34 hónapos részletekben à 4 forint 80 kr.

A részletjegy, mely a sorsjegyek sor- és nyerő számait tartalmazza, két részlet lefizetése után azonnal kiszolgáltatik, ugy, **hogy a vevő már a február 15-én bekövetkező huzásnál az összes nyereményekre egyedül játszik.** Az egész összeg utánvételére semmi sem teljesittetik. A részletjegy megküldésére 20 krral több küldendő.

AZ ELSŐ MAGYAR IPARBANK VÁLTÓ-ÜZLETE,

Budapest, Deák Ferencz-utcza 5. szám.

FOGAK és FOGSOROK

u. m. *kaucsuk, vulcanit, celluloid és aranyba foglalt amerikai zománczfogakat* készit *olcsó árakon kezesség mellett* 8743

DICK B., BUDAPEST, *VII., Kerepesi-ut 12.*

Matico-injectio

GRIMAULT & Co. PARIS

Matico levelekből készült ártalmatlan szer legrövidebb idő alatt gyógyitja a **titkos betegségeket,** mint **hólyaghurut,** kankó stb. még akkor is, ha az régi s elhanyagolt volna is. — Egy üveg ára 2 frt.

Matico-tokocskák

(Capsules matico)

a gyógyuláshoz nagy mérvben hozzájárulnak, a javulást gyorsitják. — **Fecskendők** minőség és czélszerüség szerint 1 frt, 60 kr, 35 kr és 25 kr, ugyszintén suspensoriumok mindig készletben.

Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

Magyarországi főraktár **TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára Budapest, király-utcza 12.** 8928

50,000 frt

nyerhető február hó 15-én.

Osztrák földhitel igérvények

ára **1 frt 50 kr** bélyeggel együtt.

WOHL IGN. bank- és váltóüzlete

ezelőtt GYŐRI és WOHL. 9189

BUDAPEST, Ferencz József-tér 3. szám. Diana-fürdő-épület.

Gummi és halhólyag.

Eredeti párisi gummi és halhólyag a legelső orvosi tekintélyek által ártalmatlannak nyilvánitva, s finomságra nézve minden let zöt felülmuló, tuczatja 2, 3, 4, 5 és 6 frt. **Capottes,** amerikai (rövid) 4 frt. **Női szivacsok 4 frt, női óvszerek, ujdonság** 2 frt 50 krért megküldi utánvéttel, **titoktartás** mellett a

párisi gummi áruk ügynöksége

Pollitzer Mór, Budapest Deák-Ferencz-utcza 10.

Az egyedüli képviselőség Magyarország részére.

Minden megrendeléshez egy kimeritő árjegyzék mellékeltetik. 8878

A legjobb világhirü szájviz.

! Orvosilag megvizsgálva és rendelve !

40 éves jó hirnév! Száj- és fogbetegségek, u. m. a **fogak tágulása, fogfájások, gynladások, daganatok,** a **száj kellemetlen szaga, vérzőfoghus, fogkő lerakodás,** legbiztosabban meggátoltatnak gyógyittatnak a világhirü valódi cs. k. u. fogorvos

Dr. POPP Anatherin-szájvizének

Naponta való használata által

Tetemesen nagyobb palaczkokban 50 kr., 1 frt és 1.40 krral.

mely óvszerül szolgál mindenféle fogfájás és szájbetegség ellen, jónak bizonyult torokoblögető az idült torokbajdknál s nélkülözhetlen az ásványvizek használatánál s a **dr. Popp**-féle **fogpor** vagy **fogpaszta** egyidejü használata mellett, mindenkor egészséges, szép fogak nyerhetők.

Dr. Popp-féle **fogplomba,** az odvas fogaknak kitömésére. **Dr. Popp**-féle **növény-szappan** mindennemü bőrkiüteg ellen különösen fürdők számára. **Dr. Popp**-féle **napraforgó virágolaj-szappan. Vénus-szappan,** a jelenleg legjobb s legfinomabb pipere divat-szappanai s a bőr finomitási tekintetében fölülmulhatlanok.

Árak: **Anatherin fogpaszta** szelenczékben 1 frt 22 kr., **illatos fogpaszta** 35 kr. **fogpor** 63 kr. **fogalom** 1 frt, **növényszappan** 30 kr, **napraforgóvirág olaj-szappan** 40 kr, **Vénus-szappan** 30 kr.

A hamisitott Anatherin-szájviz megvételétől, mely a vegyelemzés szerint a fogakra káros hatással van, mindenki határozottan óvakodjék.

Kapható valamennyi gyógyszertár, gyógyfüszerészet és illatszertárban.

Továbbá **Török József** urnál, **király-utcza, Kriegner György** gyógy. Kalvintér; **Brázay Kálmán** Muzeum-körut; **Kertész Tódor** Dorottya-utcza, **Thibély és Végh,** Váczi-utcza, **Ifj. Sir Nándor és Tsa** és **Gaál S.,** Hatvani-utcza, **Demeter F.** Andrássy-ut; **Lustig Ede** Kerepesi-ut; **Szimon Istv.** Váczi-ut 12, **Konta & Kaloszek,** Kecskeméti-utcza 9. és **Kőbányán Fáczányi Á.-nál.** — **Kérjük határozottan Dr. Popp gyártmányait, és ne fogadjunk el másokat.** 8765

Olcsó sorsjegyek nagy nyereménynyel!

JÓ SZIV SORSJEGYEK

Főnyeremény 30,000 forint o. ért.

Huzás február hó 15-én.

Eredeti sorsjegyek szorosan a napi árfolyam szerint

kaphatók: 9077

Előlegek

Mindennemü állami és iparpapirok, sorsjegyek és részvényekre olcsó kamatláb mellett legmagasabb előleget nyujt.

PREISZ ÁRMIN

bank- és váltó-üzlete,

BUDAPEST.

IV., szervita-tér 3.

Igérvények

Osztrák Földhitel sorsjegyekre

huzás február hó 15-én

Főnyerem. **50,000** forint

ára frt **1.50.**

A LEGJOBB CZIGARETTAPAPIR.

Nem üres reklám, hanem a tudomány legelőkelőbb személyiségei által bebizonyult tény, hogy a

„LES DERNIERES CARTOUCHES“

czigarettapapir, **BRAUNSTEIN FRÈRES** gyárából (Páris, 65 Boulevard Exelmans) a legkönnyebb és legkitünőbb.

A kereskedelemben előforduló különféle jobb czigarettapapirok előkelő tudósok által **összehasonlitó vegyelemzésnek** alávettettek, ugy **Dr. Pohl,** a bécsi vegytani egyetem tanára, **Dr. Liebermann** tanár a budapesti állami vegytani állomás főnöke, ujabb időben **Dr. Soyka** Hygieniei tanár által a prágai német egyetemen és mindezen összehasonlitó vegyelemzések mindenkor azon eredményt adták, hogy a **BRAUNSTEIN FRÈRES** czég czigarettapapirosa a legfinomabb és legjobb.

Valódi csak azon papir, melynek etiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és **BRAUNSTEIN FRÈRES** czéget viseli. Ezen czég czigarettapapirjánál minden csomag annyi lapot tartalmaz, a mennyi az etiquettjén feljegyezve van.

A gyár

BRAUNSTEIN FRÈRES

czég alatt **Bécsben, I. ker., Schottenring 25. sz.** raktárt tart czigarettapapirjai és czigarettahüvelyei elárusitására.

Valódi franczia hüvelyeink **«Les Dernières Cartouches»** papirból, melyeknek minden doboza «Braunstein Frères» czéget viseli, **Budapesten Schnitzer és Karfunkel,** Sas-utcza 2. sz. valamint **Steiner Testvérek** uraknál Deák Ferencz-utcza 18. szám kaphatók. 8729

SÓS-BORSZESZ.

Tisztelt vevőimet tisztelettel vagyok bátor figyelmeztetni, miszerint, mint tudomásomra jutott, sósborszesz-utánzatok még ma is 80 és 40 krért árusittatnak, mi csakis a sósborszesz minőségének rovására történhetik, mert a felemelt adók és vámok folytán megfelelő minőségü sósborszeszt a régi áron adni nem lehet.

Azon sósborszesz-utánzatok, melyek ily olcsón juttatnak forgalomba, nem franczia szeszszel készitettnek, sőt a közönséges szesz meghigitása folytán alacsony foktartalmuak s igy meg nem felelhetnek azon czéloknak, melyekre szánva vannak, a mi főleg a fogyasztó közönség hátrányára történik, mert ha a sósborszesz nem franczia szeszből vagy finomitott teljes foku szeszből készült, ugy az — használata esetén — nem lehet kielégitő.

Minduntalan értesülök magánfelektől oly körülményekről, melyek az ily olcsóbb és gyengébb minőségü sósborszesz-utánzatok általi megtévesztetést panaszolják, sőt hogy némely elárusitók az ily utánzatokhoz az én «Használati utasitás» könyvecskémet adják. Miért is ujolag figyelmeztetem t. vevőimet, hogy tiszta minőségü sósborszesz-készitményeimet, melynek ismertető védjegye az üvegen levő czimke házam látképével, 319. és 320. bejegyzési számmal s saját nevemmel kidomboritott ónkupakkal van ellátva — az olcsóbb és gyengébb minőségü utánzatokkal össze ne tévessze. A silány utánzatok által még Angliában is megtörtént, hogy dr. Lee, a sósborszesz jeles feltalálójának készitménye, vesztett népszerüségéből, mig a közönség meg nem tudta, s ki nem küszöbölte az utánzatok használatát.

9235 *Brázay Kálmán.*

Meghivás.

A RÁCZKEVEI TAKARÉKPÉNZTÁR

XVII. rendes közgyülését

folyó évi február hó 23-ik napján d. u. 3 órakor tartandja saját helyiségében, melyre a t. cz. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy tekintettel az alapszabályok 17. §-ára, nevükre szóló részvényeiket f. évi február hó 22-ig bezárólag, az intézet pénztárába letenni sziveskedjenek.

Tárgyak:

1. Elnök-választás a közgyülés tartamára.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Mérleg előterjesztés és az 1888. évi nyeremény felett való rendelkezés.
4. Jótékonyczélu járulék felosztása.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi fizetésének meghatározása.
6. A szolgálati szabályzat 9. §-a értelmében megejtendő választás.

Ráczkevén, 1889. évi február hó 3-án.

9208 **Az igazgatóság**

Mérleg:

Vagyon: Előleg 200 frt. Intézeti ház 6700 frt. Felszerelés 650 frt. Pénztár 14,565 frt 32 kr. Bankváltó 186,421 frt 62 kr. Jelzáloggal biztositott váltó 222,568 frt. Dömsöd-dabi hitelszövetkezeti váltó 26,967 frt. Perköltség előleg 408 frt 83 kr. Értékpapir 1660 frt. Kezességi kötvény 73,171 frt 75 kr. Laczházai hitelsz. váltó 94,652 frt. Jelzáloggal biztositott kötvény 30,565 frt 50 kr. Összesen 658,530 frt 02 kr.

Teher: Részvénytőke 750,000 frt. Nyereménytartalék 10,278 forint 61 kr. Tartalékalap 15,432 frt 83 kr. Átmeneti kamat 9312 frt 91 kr. Tőke kamat adó 994 frt 79 kr. Fel nem vett osztalék 592. Visszleszámitolt váltó 85,615. Nyugdijalap 5210 frt 86 kr. Dömsöd-dabi hitelszövetkezeti biztositék 1133 frt 85 kr. Dömsöd-dabi tartalékalap 222 frt 40 kr. Heti betét 55,477 frt 74 kr. Laczházai hitelsz. tartalékalap 856 frt 70 kr. Laczházai hitelsz. biztositék 4205 frt 43 kr. Takarékbetét 376,508 forint 08 kr. Nyeremény egyenleg 17,688 frt 82 kr. — Összesen 658,530 frt 02 kr.

Chapoteaut

PEPTON-BOR

A rejtélybetegeket és üdülőket táplálni anélkül hogy azok gyomrát megterhelnénk, ezen nagybecsü tápszer által tökéletesen meg van oldva. Ez boros-poharankint, tiz gramm, tökéletesen megemészthető, azonosuló s minden megemészthetlen részektől ment, pepsinben oldott marhahust tartalmaz. Erősitő hatással bir mindenféle **gyomor-, máj-, és bélbántalmaknál az emésztési zavaroknál, rosz szájiz, vérszegénység és elerőtlenedésnél,** melyek daganatok, rákbajok, vérhas, láz és czukorsár által idéztettek elő; azonfelül mindazon esetekben, hol szükségesnek mutatkozik a betegek vagy **sorvadásban szenvedők** táplálása, s azok elgyengült erejének valamely erősitő szer által való istápolása, mit a huskivonatoknál, a concentrált huslénél vagy a nyers husnál hasztalan keresnénk. A **Chapoteaut**-féle **bor** egyike a legjobb tápszereknek az öreg ősz emberek és a nyermekeknek, ez növeli a szoptatós-dajkák tápképességét. 8929

Ára 2 frt 50 kr.

Raktár: **Páris, 8. rue Vivienne.**

Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, király-utcza 12.

Meghivás.

A kun-szentmártoni takarékpénztár 1889. év február hó 17-én d. e. 9 órakor saját üzlethelyiségében, esetleg a városház nagytermében tartja

XVII. üzletévi rendes közgyülését,

melynek

tárgysorozata:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelőbizottság jelentése az 1888. évi zárszámadás és mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg megállapitása, az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése fölötti intézkedések.
4. A felügyelőbizottság ujbóli választása.
5. A tisztviselők kérvénye fizetésük felemelése, illetve minden leszámitolt váltó után 10 kr. jutalmi dijnak megadása.
6. Egyéb az alapszabály 36. §-a szerint kellő időben beérkezendő inditványok.

Kelt Kunszentmártoni takaréspénztár igazgatóságának 1889 évi január 29-én tartott üléséből.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla.

Vagyon: Pénztár 7223 frt 88 kr. Váltó 198,107 frt 75 kr. Jelzálog-kötvény 5602 frt. Kezességi kötvény 4080 frt. Intézeti ház 9400 frt. Megitélt kétes váltó követés 5700 frt. Értékpapir 363 frt 50 kr. Felszerelés és butorzat 900 frt. Kártéritési követelés 2000 frt. Perköltség előleg 239 frt 28 kr. Óvásdij 41 frt. Folyó számla adósok más intézetnél elhelyezve 18, 327 frt 79 kr. Összesen 251,985 frt 20 kr.

Teher: Részvénytőke 30,000 frt. Részvény kiegészitési alap 3552 frt 36 kr. Betéttőke 213,226 frt 20 kr. Átmeneti kamat 1927 frt 45 kr. 400 darab II-od kib. részvény után ki nem vett részvénykamat 1530 frt. Egyenleg mint nyeremény 1749 frt 19 kr. Összesen 251,985 frt 20 kr.

Üzleteredmény-számla.

Költség: Betétkamat 9283 frt 41 kr. Visszleszámitolási kamat 462 frt 13 kr. Adó és illeték 1621 frt 76 kr. Üzletköltség 1007 frt 71 kr. Tiszti és szolgafizetés 2580 frt. Részvénykamat a II-od kib. 400 darab részvény után 1440 frt. Intézeti ház leirásáért 50 frt. Felszerelés és butorzat leirásaért 50 frt. Váltótőke leirásáért 100 frt. Megitélt kétes váltó követelés leirásáért 1183 frt 50 kr. Egyenleg mint nyeremény 1749 frt 19 kr. Összesen 19,537 frt 70 kr.

Jövedelem: Váltókamat 16,930 frt 45 kr. Kötvénykamat 536 frt 95 kr. Folyó számla kamat más intézeteknél elhelyezett tőkék után már megadózva 358 frt 70 kr. Házbér 260 frt. Üzletdij 878 frt. Értékpapir eladásnál árfolyam emelkedés 573 frt 60 kr. Összesen 19,537 frt 70 kr.

A könyvelésért **Fejér János.** Az igazgatóságért **Nagy Géza.**
A pénztárért **Szilárdfy István.** 9136

A felügyelő-bizottságért:

Némedy Gyula	Szántó József	Vágó Gábor	Bozóky István
f. ü. b. e.	f. ü. b. j.	f. ü. b. t.	f. ü. b. t.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6 szám.